

 CONCERTGEBOUWORKEST SEIZOENSVERSLAG 06/07

inhoud

- 3 Voorwoord
- 5 Algemeen
- 6 Artistiek
- 13 Financiën
- 14 Fondsenwerving
- 16 Public relations
- 23 Marketing en verkoop
- 24 RCO Live
- 25 Personeel en Organisatie
- 27 Academie van het KCO
- 29 Seizoenoverzicht augustus 2006 – juli 2007
- 59 Bijlagen
- 60 Stichtingsbestuur, orkest- en stafleden
- 62 Internationale activiteiten
- 64 Bezoekersaantallen
- 66 Leden van het Gouden Gilde

adres

Koninklijk Concertgebouworkest
Jacob van Obrechtstraat 51
1071 KJ Amsterdam
telefoon 020 305 10 10
telefax 020 305 10 01
info@concertgebouworkest.nl
www.concertgebouworkest.nl

ING

NCN

PHILIPS

SPONSORS VAN HET KONINKLIJK CONCERTGEBOUWORKEST

voorwoord

Wat vond ik er van?

Bent u iemand, die de volgende dag in de krant wil lezen, wat u van het concert had moeten vinden? Dan bent u vast niet de enige. Want waartoe dient een recensie nou eigenlijk? Is die voor de mensen die er waren? Ja, die kunnen dan hun eigen mening toetsen aan die van de recensent. Of is ze geschreven voor de mensen die er juist niet waren? Die zijn per definitie onder de krantenlezers in de meerderheid. En wat lezen die dan? Dat het eeuwig zonde is, dat ze het concert gemist hebben. Tenminste, dat hoop je, als orkestdirecteur. Volgende keer komen hoor!

Een recensie blijft een stukje achteraf. Herman Krebbers zei daarover: een slechte recensie? Tegen de tijd dat die verschijnt, sta ik al weer op het volgende podium.

Er zijn artiesten die nooit recensies lezen. Althans dat beweren ze. Ik betwijfel of dat ook echt zo is. De meeste artiesten vragen om de kritieken, vertaald en al. Zelf lees ik ze in elk geval wel. Met grote interesse en met kritische blik. Soms schrijf ik de recensent een briefje. Dat gaat er dan niet over, dat ik het met hem of haar eens of niet zo eens ben. Ik reageer als er ernstige feitelijke onjuistheden vermeld zijn, en héél soms als ik het heel erg oneens ben. Het gaat me dan niet om gelijk krijgen, maar om te laten merken, dat er naar mijn mening in hun waarneming iets niet klopte.

Daarbij wil ik wel kwijt, dat het niveau van recenseren in Nederland hoog ligt. Alleen de diversiteit al is om te koesteren. Als het mee zit, verschijnen er zes verschillende recensies in onze dagbladen. Kom daar in andere landen eens om. In New York mag je blij zijn met één recensie. Onze pers is mild, kritisch, betrokken, opbouwend, en deskundig. Daar mogen we ons best eens gelukkig mee prijzen.

Mr. Jan Willem Loot,
algemeen directeur

Uitmarktconcert, augustus 2006

algemeen

Vernieuwing

Het Koninklijk Concertgebouworkest ondergaat de laatste jaren een opvallende verjonging, geheel volgens het 'natuurlijk verloop' van pensionering. In een enkel geval was er een andere reden. Zo trad in september de Roemeense violist Liviu Prunaru (1969) aan als concertmeester naast Vesko Eschkenazy. Hij volgde Alexander Kerr op, die na negen jaar het orkest verliet om een belangrijke onderwijspost in de Verenigde Staten te vervullen. Aan het begin van het seizoen kon meteen al kennis worden gemaakt met zes andere nieuwkomers: Davide Lattuada (1975, basklarinet/tweede klarinet), Richard Lazar (1969, eerste viool), Benjamin Peled (1981, eerste viool), Eke van Spiegel (1977, tweede viool), Vincent Peters (1975, altviool), Christian Hacker (1980, cello). Arno Piteurs (1980), al in 2004 in dienst gekomen als es-klarinetist/tweede klarinetist werd de nieuwe solo-klarinetist. Aan het eind van het seizoen verliet solo-trombonist Ivan Meylemans het orkest. Hij gaat zich geheel toeleggen op zijn dirigentencarrière. Na een proefspel werd KCO-trombonist Bart Claessens (1982) gekozen als zijn opvolger. Jan Spronk en Hans Vader verlieten wegens pensionering het orkest.

Klinkende opening van het seizoen met Mariss Jansons

De optredens in Amsterdam en de tournees met chef-dirigent Mariss Jansons vormden stuk voor stuk hoogtepunten in het rijkgeschakeerde concertseizoen, dat geen nadere thematische zwaartepunten kende. Na het grote Sjostakovitsj-project van het voorjaar 2006 was er bij de opening van het seizoen aandacht voor de andere grote jubilaris van het jaar: Wolfgang Amadeus Mozart. Op uitnodiging van de Salzburger Festspiele werd een aantal werken van hem geprogrammeerd, waar-

onder een nooit eerder door het orkest gespeelde jeugdsymfonie (nr. 23, KV 181). Jansons' Mozart werd door de pers in binnen- en buitenland bijzonder goed ontvangen.

Het KCO gooide tijdens de traditionele tournee langs de grote Europese zomerfestivals hoge ogen met de uitvoering van de *Eerste symfonie* van Mahler. De symfonie werd ook gespeeld tijdens het slotconcert van de Uitmarkt in Amsterdam. Naast Mahler en Mozart was er in deze periode ook ruimte voor nieuwe muziek. Mariss Jansons hernam het in opdracht van het orkest geschreven recente orkestwerk *Sebastian im Traum (Eine Salzburger Nachtmusik)* van de Duitse toonmeester Hans Werner Henze. Op het slotconcert van de Salzburger Festspiele werd als toe-gift een kort werk gespeeld van Peter Ruzicka, de voormalig artistiek adviseur van het KCO, die bij deze gelegenheid afscheid nam als artistiek leider van dit festival.

In deze periode deed het KCO voorts Lübeck (Schleswig-Holstein Musik Festival), Luzern (drie concerten als orkest 'in residence' tijdens Lucerne Festival), Boedapest (nieuwe concertzaal), Keulen en Berlijn aan. Het succes in Berlijn leverde het orkest meteen de uitnodiging op om daar ook de komende twee jaar terug te keren. Op de programma's stonden behalve de genoemde werken ook soloconcerten van Mozart met concertmeester Vesko Eschkenazy en de internationale coryfeeën Frank Peter Zimmermann (viool) en Alfred Brendel (piano).

In 2006-2007 werden 133 concerten/voorstellingen gegeven

Het merendeel van deze activiteiten (78) vond plaats in Amsterdam:

- 59 abonnementsconcerten
- 18 concerten buiten abonnement, inclusief 2 in een serie van
Het Concertgebouw NV
- 2 extra concerten
- 1 Kerstmatinee
- 2 Passie-uitvoeringen
- 1 Uitmarktconcert
- 2 educatieve concerten in samenwerking met Entrée
- 2 ING-zomerconcerten
- 1 concert Goud voor Haitink
- 2 concerten in het kader van het Holland Festival
- 4 besloten concerten
- 8 operavoorstellingen
- 11 openbare repetities
- 33 concerten in het buitenland
- 3 concerten in Nederland buiten Amsterdam

Wereldpremières

Nas <i>No Reason to Panic</i>	2 uitvoeringen
Matthews <i>Turning Point</i>	1 uitvoering
Dean <i>The Lost Art of Letter Writing</i>	2 uitvoeringen
Janssen <i>Dutch Mambo</i>	2 uitvoeringen
Eggert <i>Number Nine VI: A Bigger Splash</i>	2 uitvoeringen

De werken van Nas, Matthews, Janssen en Eggert werden geschreven in opdracht van het KCO, het stuk van Dean werd geschreven in opdracht van de Philharmonie in Keulen.

Gastdirigenten

Werd Mozart in zijn thuisstad Salzburg gespeeld, meteen na de grote tournee waagde het orkest zich opnieuw in het hol van de leeuw door met Emanuel Ax het *Vijfde pianoconcert* van Beethoven te spelen in Beethovens geboortestad Bonn. Als eerste gastdirigent van het seizoen keerde Jukka-Pekka Saraste terug bij het orkest. De virtuoze Italiaan Daniele Gatti, die met zijn frisse aanpak van bekende werken uit het repertoire steeds weet te verrassen, kwam met onder meer een felle interpretatie van de *Zesde symfonie* van Tsjajkovski. In de eerste twee weken van oktober maakten achtereenvolgens Vladimir Jurowski en Hans Graf hun KCO-debuut.

Jurowski, die geldt als de grote belofte onder de jongste generatie sterdirigenten, opende de serie Aanbevolen avontuur met uitgebalan-
ceerde interpretaties van onder meer *Evening Songs* van Mark-Anthony Turnage (eerste uitvoering door het orkest) en van de zelden te horen balletmuziek *Le baiser de la fée* van Stravinsky. Voorafgaand aan het *Derde pianoconcert* van Prokofjev, waarin Nikolai Lugansky soleerde, werd tijdens het omhoog brengen van de concertvleugel onaangekondigd een speciaal voor deze gelegenheid geschreven kort stuk van de jonge Nederlandse componiste Mayke Nas gespeeld. Het publiek reageerde verrast, maar er was – zoals de titel van het werk aangaf – *No reason to panic*.

Hans Graf dirigeerde het KCO niet alleen tijdens een abonnementsconcert, waarbij Christian Tetzlaff soleerde in de tegenwoordig niet meer zo vaak gespeelde *Symphonie Espagnol* van Lalo, maar ook tijdens een optreden voor omwonenden van Schiphol, uitgevoerd in een

8

hangar op de luchthaven. Hier soleerde Nederlands publiekslieveling Janine Jansen in het grote *Vioolconcert* van Mendelssohn. Uitvoering en organisatie van het evenement smaakten naar meer.

De Hongaarse dirigent Iván Fischer werkt sinds jaren succesvol samen met het orkest. In het *Tweede vioolconcert* van Bartók wist hij samen met solist Leonidas Kavakos opnieuw volledig te overtuigen. De uitvoeringen werden in de pers en door het publiek bejubeld.

Een interessant beleidsaspect van het orkest, het uitnodigen van dirigerende componisten, werd gestand gedaan in het tweede programma van de A-serie. George Benjamin leidde een boeiend programma met werk van Escher en Ravel naast *Marsyas* van Wolfgang Rihm (eerste uitvoering door het orkest) en de Nederlandse première van zijn eigen

Palimpsests for Orchestra. In het werk van Rihm soleerden de trompettist Reinhold Friedrich en KCO-slagwerker Gustavo Gimeno.

< Tijdens abonnementsconcerten op donderdag 26 en vrijdag 27 speelden Reinhold Friedrich (trompet) en Gustavo Gimeno (KCO-slagwerker) de KCO-première van *Morsyos, Rhapsodi für Trompete mit Schlagzeug und Orchester* van Rihm.

Goud voor Haitink

Hét evenement van het jaar, met alle respect voor de vele fantastische concerten met de chef-dirigent, was het ‘historische’ concert op 7 november onder leiding van ere-dirigent Bernard Haitink, die precies 50 jaar tevoren zijn eerste optreden met het orkest gaf. Om dit moment op zijn geheel eigen, muzikaal inhoudelijke, wijze te markeren had Bernard Haitink een symbolisch programma samengesteld. Mahlers *Das Lied von der Erde* werd daarin gevolgd door diens *Vierde symfonie*, die afsluit met het lied ‘Wir geniessen die himmlischen Freuden’. In de alt Anna Larsson en de tenor Robert Dean Smith had Haitink voortreffelijke solisten voor het veeleisende eerste werk gevonden. Christine Schäfer liet haar prachtige sopraanstem horen in de symfonie. Deze werd bij vier abonnementsconcerten die aan het evenement voorafgingen en de erop volgende gastoptredens in Frankfurt (Alte Oper) en Wenen (Musikverein) gecombineerd met enkele orkestliederen van Richard Strauss.

Chef-dirigent Mariss Jansons: het grote repertoire

In november maakte het orkest zich op voor de tweede grote tournee van het seizoen. Naast de inmiddels met Mariss Jansons regelmatig gespeelde *Eerste symfonie* van Mahler en *Negende symfonie* van

Dvořák werd *Le sacre du printemps* van Stravinsky ingestudeerd. Het was voor het eerst dat het orkest dit markante repertoirestuk met de chef-dirigent ten uitvoer bracht. Aan de hooggespannen verwachtingen werd ruimschoots voldaan. In totaal gaf het KCO in deze periode drie concerten gegeven in Amsterdam, twee in Taipei en acht in Japan. Een bijzonderheid waren de optredens in Tokio met de Japanse pianiste Mitsuko Uchida.

Voor de Kerstmatinee 2006 voerde het KCO een ander monument uit het symfonische repertoire voor het eerst onder leiding van de chef-dirigent voerde het orkest: de *Negende symfonie* van Beethoven. De 'kerstboodschap' werd versterkt door de combinatie met *Psalmus Hungaricus* van Kodály, een werk waarin de vereniging van Boeda en Pest tot één stad herdacht is. De Britse tenor Robert Dean Smith – eerder in het seizoen al te horen in *Das Lied von der Erde* – nam de grote tenorpartij voor zijn rekening, en maakte bovendien deel uit van het solistenkwartet in de symfonie. Een andere hoofdrol was weggelegd voor het onvolprezen Groot Omroepkoor.

Drie graag geziene gasten

Nog in december stond Ed Spanjaard voor het orkest. Zijn affiniteit met het Franse repertoire onderstreepte hij in een uitgekiend programma, dat was toegesneden op de samenwerking met het Nederlands Kamerkoor. Behalve in *Sécheresses* van Poulenc (KCO-première) was het koor te horen in *Trois poèmes d'Henri Michaux* van Lutoslawski, een werk voor twintig solostemmen en orkest-ensemble dat sinds 1969 niet meer op de lessenaars had gestaan.

Daaraan voorafgaand werd een ander vergeten werk uit de jaren '60 onder de aandacht gebracht, *Nritta* van Ton de Leeuw. Daarmee bewees het orkest op de valreep van 2006 eer aan de tien jaar tevoren overleden Nederlandse toonmeester en voormalig lid van het Stichtingsbestuur van het Concertgebouworkest, die dit jaar tachtig zou zijn geworden. Van de nog altijd componerende Fransman Dutilleux, die van 1916 is, werd de meesterlijke *Tweede symfonie* gespeeld, 'Le double' genaamd naar het gebruik van een klein ensemble naast het grote orkest. Het nieuwe jaar werd geopend onder leiding van de jeugdige Amerikaan Alan Gilbert, die voor de derde keer voor het orkest stond en werken van Moesorgski en Tsjaikovski dirigeerde. Piotr Anderszewski maakte zijn KCO-debuut in een pianoconcert van Mozart.

Een derde graag geziene gast rond de jaarwisseling was Markus Stenz, die twee projecten achter elkaar leidde, beide met uitdagende programma's. In het kader van de serie Aanbevolen avontuur leidde hij de wereldpremière van *Turning Point* van de Engelse componist Colin Matthews, naast onder meer het *Vioolconcert* van Korngold, waarin voormalig concertmeester Alexander Kerr soleerde. De storm van 18 januari was er de oorzaak van dat het programma maar één keer kon worden uitgevoerd. Colin Matthews was opnieuw te gast voor het tweede programma, dat opende met zijn orkestratie van vijf preludes van Debussy. Veel waardering was er voor Stenz' keuze om als hoofdwerk in dit programma eens een ouder Nederlands stuk te programmeren, waarbij hij koos voor de *Tweede symfonie* van Jan van Gilse. Jean-Yves Thibaudet speelde met ferme linkerhand het daarvoor bedoelde concert van Ravel.

Nederlandse premières

Benjamin <i>Palimpsests</i>	2 uitvoeringen
Debussy <i>Orchestral Preludes (orkestratie C. Matthews)</i>	3 uitvoeringen
Shorter <i>Prometheus Unbound</i>	2 uitvoeringen
Shorter <i>Midnight in Carlotta's Hair</i>	2 uitvoeringen
Shorter <i>Flagship</i>	2 uitvoeringen
Shorter <i>Orbits</i>	2 uitvoeringen
Shorter <i>Palladium</i>	2 uitvoeringen

Uitgevoerde Nederlandse werken

Nas <i>No Reason to Panic</i>	2 uitvoeringen
Wagenaar <i>Voorspel 'De Cid'</i>	1 uitvoering
Escher <i>Passacaglia</i>	2 uitvoeringen
De Leeuw <i>Nritta</i>	2 uitvoeringen
Van Gilse <i>Tweede symfonie</i>	3 uitvoeringen
Wagemans <i>Moloch</i>	2 uitvoeringen
Janssen <i>Dutch Mambo</i>	2 uitvoeringen

Parijs en Wenen en meer

De hele maand februari was het orkest met de chef-dirigent in de weer, eerst voor vijf concerten in Amsterdam, daarna tijdens optredens in Londen (2x Barbican Hall), Brussel, Parijs, Barcelona (in plaats van het in de seizoenbrochure aangekondigde Rome), Turijn en Wenen (2x Musikverein). Parijs en Wenen domineerden in programmatisch opzicht het menu. Aan de ene kant combineerde Jansons enkele hoogstandjes van Franse orkestratiekunst – Berlioz, Debussy, Ravel en Honegger – aan de andere kant bood hij een interessant tweeluik van Schubert en Bruckner, van beiden de relatief vroege *Derde symfonie*.

Het was voor het eerst dat de chef-dirigent een symfonie van Bruckner bij het orkest dirigeerde. Te midden van al dit orkestrepertoire wist Jansons' jonge landgenote Elina Garanca te overtuigen bij haar KCO-debuut in de *Folk Songs* van Luciano Berio, een componist met wie het orkest een sterke band ontwikkelde in de jaren die Riccardo Chailly chef-dirigent was.

Van dirigenten en componisten

'Het kan verkeren', zei Bredero. In maart stond niet Daniel Harding voor het orkest – die was al kort na het uitbrengen van de seizoenbrochure van zijn verplichtingen ontheven om zijn debuut bij La Scala in Milaan te kunnen maken. De vervolgens aangekondigde Martyn Brabbins werd na de eerste repetitie wegens familieomstandigheden terug naar Engeland geroepen. Op het laatste moment riep het KCO derhalve de hulp in van de Engelsman Stefan Asbury, die een voortreffelijke invalbeurt maakte in het ongebruikelijke programma met werken van zo uiteenlopende componisten uit de Angelsaksische wereld als Britten, Adès, Ives en Bernstein. De Australische componist Brett Dean dirigeerde zelf de wereldpremière van zijn vioolconcert *The Lost Art of Letter Writing*. Dit in opdracht van de Philharmonie in Keulen geschreven stuk werd in Nederland vrij slecht ontvangen, maar in Duitsland juist bejubeld. Solist Frank Peter Zimmermann (al eerder dit seizoen te gast) was ongenaakbaar in het veeleisende en uitgebreide werk.

Esa-Pekka Salonen, een van de zeldzame musici heden ten dage die als componist én als dirigent furore maakt, bracht die maand de KCO-première van de volledige *Lemminkäinen-suite* van zijn landgenoot Sibelius. Als vierdelige suite vormt dit werk een complete programma-

tische symfonie. Het pianofenomeen Lang Lang speelde onder zijn leiding het *Vierde pianoconcert* van Beethoven.

Veel vocalisten en drama

De schot Donald Runnicles toonde tijdens zijn debuut bijzondere affiniteit met vocale muziek in liefst vijf uitvoeringen van de *Lyrische symfonie* van Zemlinsky. Hillevi Martinpelto stond, als vervangster van Katarina Dalayman, naast Bo Skovhus in dit somptueus georkestreerde werk voor de liefhebbers van muziek van het expressionisme en de Jugendstil. Sir Roger Norrington tekende voor een *Matthäus-Passion* vol drama, waarbij hij een grote rol inruimde voor het Nationaal Kinderkoor. De sterke theatrale werking was mede te danken aan de tenor James Gilchrist (Evangelist), die partij kreeg van bas Florian Boesch (Christus). In het solistensextet waren er wegens ziekte op het laatste moment twee afzeggingen: Marie-Claude Chappuis verving de alt Sarah Connolly en de sopraan Lydia Teuscher werd letterlijk op het allerlaatste moment ingevlogen om Dominique Labelle te vervangen; zij arriveerde twintig minuten voor aanvang van de eerste uitvoering.

Tussen het grote aantal vocale producties bracht de eerste helft van april twee kernachtige instrumentale programma's. Een zeer Russische aangelegenheid was het debuut van Mikhail Pletnev, de beroemde pianist die ook als dirigent van zich doet spreken. In Rachmaninovs *Derde pianoconcert* toonde zijn landgenoot Arcadi Volodos dat hij werkelijk alle hoeken van de piano beheerst. De sinds 1899 niet meer door het orkest gespeelde *Zesde symfonie* van Glazoenov – ondanks enkele zwakke kanten een interessante kennismaking – voltooide het programma. Herbert Blomstedt, de charismatische Zweed die sinds

jaren tot de favorieten van het orkest behoort, leidde een zuiver 'B-programma' dat evenwel niet in de B-serie ging: Beethoven en Brahms, met de fijnzinnige Yefim Bronfman als solist.

Sinds hij in 1991, 1993 en 1998 de jaarlijkse Passie-uitvoeringen leidde, had oudmuziekspecialist Ton Koopman niet meer voor het orkest gestaan. In april dirigeerde hij Haydn's laatste symfonie, geflankeerd door twee religieuze koorwerken van Mozart die in de jaren '50 voor het laatst op de lessenaars hadden gestaan: de *Vesperae solennes de confessore* en de *Krönungsmesse*. De hoofdrol daarin was weggelegd voor het Nederlands Kamerkoor. In een interview bekende Koopman dat hij van de twee componisten Haydn 'toch de grootste' vond.

In samenwerking met Entrée werden op woensdag 25 april onder leiding van Jaap van Zweden twee bijzondere uitvoeringen gegeven van Stravinsky's *Petroesjka*. 1

Een grote deceptie was het niet doorgaan van een groots spektakel in de Amsterdam Arena, waarbij het orkest de klap op de vuurpijl zou vormen in een bijeenkomst voor alle bedrijven en organisaties die het predicaat 'koninklijk' mogen voeren. De organiserende Stichting Koninklijk Verbonden, initiatiefnemer van het evenement, zegde het evenement op het allerlaatste moment af en ook een als alternatief ingebracht plan om op het Museumplein te spelen durfde zij niet meer te organiseren. Het financiële risico werd te groot geacht.

In mei was het orkest te gast bij De Nederlandse Opera voor de eerste reeks opvoeringen in ons land van *Die Gezeichneten* van Franz

Schreker, onder leiding van Ingo Metzmacher. De spraakmakende productie van Martin Kusej werd met zeer wisselende kritieken ontvangen, de reacties op het orkestrale aandeel waren unaniem lovend. In deze periode werden met Metzmacher in Amsterdam en Parijs ook werken uitgevoerd van Rob Zuidam, Alban Berg en Max Reger. De Duitse sopraan Anne Schwanewilms, voor het eerst te gast bij het orkest, moest wegens ziekte voor Parijs afzeggen. Claudia Barainsky bleek gelukkig beschikbaar en bleek een uitstekende vervangster. Het orkest trad voor het eerst op in de Cité le la musique.

Fransen sferen

Voor het laatste programma van de A-serie had Mariss Jansons een kleurrijk programma samengesteld. Met het vioolconcert *L'arbre des songs* van Dutilleux – solist Dmitry Sitkovetsky – en Stravinsky's *L'oiseau du feu* bleef het orkest nog even in Franse sferen. Het programma werd geopend met *Moloch* van Peter-Jan Wagemans, het eerste Nederlandse stuk dat chef-dirigent Mariss Jansons op zijn repertoire nam. Met (vier) harpen en klokkenspelen in kwarttoonstemming en tot surrealistisch geruis teruggebracht geluid van grote mensenmassa's op cd vormde dit werk een mooie opening van het door exotische klanken gedomineerde programma. In de foyer was voor deze gelegenheid een installatie van de Nederlandse kunstenaar Hans van der Ham met klanken van eveneens Peter-Jan Wagemans opgesteld.

Philippe Herreweghe trad vervolgens aan in een programma met het Groot Omroepkoor, de debuterende Nederlandse solistes Hanneke de Wit en Tania Kross, en met opnieuw Werner Güra en – terug van

lang weggeweest – David Wilson Johnson. Vóór de pauze werd een interessante link gelegd tussen de onbekende Ouverture 'William Shakespeare' van Kuhlau en het op Shakespeare geïnspireerde *Tristia* van Berlioz. Na de pauze klonk de 'Grote mis' in *f klein* van Bruckner.

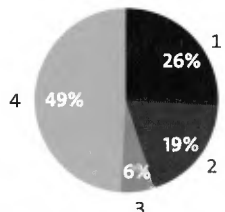
Jazzlegende Wayne Shorter kwam in juni met zijn Wayne Shorter Quartet naar Amsterdam om een bijdrage te leveren aan een programma dat verschillende mogelijkheden onderzocht om jazz in een symfonische context te plaatsen. Vijf van zijn uitgebreide en gelaagde jazznummers klonken in orkestrale vorm, met Wayne Shorter (saxofoon), Danilo Pérez (piano), John Patitucci (bas) en Brian Blade (drums) als de solisten. Vóór de pauze klonk de suite uit *Black, Brown and Beige*, het grote symfonische werk dat Duke Ellington voor de concertzaal schreef, omlijst door twee nieuwe werken, in opdracht van het orkest geschreven door respectievelijk de in jazz en geïmproviseerde muziek groot geworden Nederlander Guus Janssen en de nog jonge Duitse componist Moritz Eggert. Het programma, onder de bezielende leiding van Markus Stenz, vormde de bijdrage van het orkest aan het jubileumseizoen van het Holland Festival.

Voor de afsluiting van het seizoen – met een optreden in de serie Wereldberoemde Symfonieorkesten in Amsterdam en twee concerten in Istanbul – werd teruggegrepen op elementen uit eerdere programmering. Zo speelde Mitsuko Uchida nog eens Mozarts *Pianoconcert nr. 25* en werd het seizoen onder leiding van de chef-dirigent definitief uitgeluid met *Le sacre du printemps*.

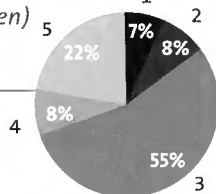
Exploitatieresultaat 2006

Het verslagjaar is afgesloten met een nadelig exploitatiesaldo van € 388.000 (begroot nadelig € 612.000). Het begrote resultaat is nadelig beïnvloed door hogere materiële lasten activiteiten (€ 458.000) en minder inkomsten uit beleggingen (€ 278.000). Hiertegenover staan meer ontvangen opbrengsten uit concerten en tournees (€ 517.000), meer overige opbrengsten (€ 106.000) en lagere personeelslasten activiteiten (€ 393.000). Na mutatie van het bestemmingsfonds OCW (€ -78.000) is het restant van het nadelig saldo onttrokken aan de algemene reserve (€ -310.000). De procentuele verdelingen van de baten en lasten in boekjaar 2006 zijn als volgt:

1	Eigen inkomsten binnenland	5.235.000
2	Concerten buitenland	3.754.000
3	Sponsorgelden	1.115.000
4	Subsidies	10.139.000
	nadelig resultaat	388.000
	Totaal	20.631.000

1	Personele kosten (Beheerslasten)	1.492.000
2	Materiële lasten (Beheerslasten)	1.598.000
3	Personele kosten (Activiteitenlasten)	11.285.000
4	Dirigenten/solisten/koren (Activiteitenlasten)	1.718.000
5	Materiële lasten (Activiteitenlasten)	4.538.000
	Totaal	20.631.000

De forse bezuinigingen op de subsidies in de Kunstenplanperiode 2005-2008 hebben het realiseren van ambitieniveau van het Koninklijk Concertgebouworkest flink onder druk gezet. Ook al weet het orkest zich gesteund door een drietal prominente en trouwe sponsors (ING Groep, Philips en Nuon) en betekent de invoering van een rangenstelsel een verhoging van de inkomsten: additionele financieringsbronnen zullen moeten worden aangeboord om het niveau en de toegankelijkheid te kunnen waarborgen.

Sponsoring

Nadat het orkest medio 2005 van sponsor Sara Lee te horen had gekregen dat het – sinds 1989 lopende – sponsorcontract per september 2006 niet zou worden verlengd, is het orkest via een speciale bestuurswerkgroep op zoek gegaan naar een nieuwe vierde sponsor. De werkzaamheden van deze bestuurswerkgroep zullen ook in het volgende seizoen worden voortgezet. De hoofdsponsors ING, Philips en Nuon hebben hun contracten verlengd, waarbij in twee gevallen ook de sponsorsommen zijn verhoogd, zodat een vorm van inflatiecorrectie over de afgelopen jaren kon worden toegepast.

Op basis van de ervaringen van de bestuurswerkgroep Sponsorwerving is ook een nieuwe sponsorpropositie ontwikkeld die specifiek is gericht op de professionele dienstverleners, voor wie een regulier sponsorcontract vaak een te zware belasting vormt. Dit heeft geresulteerd in een aanpassing van de structuur van de sponsorproposities van het KCO, waarbij de drie bestaande sponsors zijn gepromoveerd tot 'hoofdsponsor' en een nieuwe laag sponsors kon worden toegevoegd. Drie advocatenkantoren – De Brauw Blackstone Westbroek NV, Stibbe NV en Allen &

Overy NV – hebben besloten tot het gezamenlijk sponsoren van het Koninklijk Concertgebouworkest per 1 januari 2007. Het orkest hoopt deze vorm van sponsoring in 2007 ook elders binnen de professionele dienstverlening te kunnen toepassen.

Al met al zal het nettoresultaat van de sponsorinkomsten over 2007 dankzij de gerealiseerde verhoging van de sponsorsommen en het werven van het 'advocatencluster' niet al te sterk verminderen na het vertrek van Sara Lee/DE. Voor een verdere artistieke ontwikkeling van het KCO is echter ook op sponsegebied een voortgaande inkomstengroei noodzakelijk. Hiervoor is een nieuwe vierde hoofdsponsor onontbeerlijk.

Stichting Donateurs

Om de positie van het Koninklijk Concertgebouworkest binnen de smalle wereldtop van symfonieorkesten te kunnen handhaven is een grote en permanente krachtsinspanning noodzakelijk van musici, staf, chef-dirigent en directie van het orkest. Deze heeft alleen kans van slagen als de voorwaarden voor het leveren van topprestaties ruimschoots zijn vervuld. Ook dit seizoen zette de Stichting Donateurs Koninklijk Concertgebouworkest zich in om hieraan een materiële bijdrage leveren.

In het seizoen 2006-2007 ging het uitstekend met de fondsenwerving. Naast de vaste kern van het Gouden Gilde leverden de nieuwe initiatieven De Salon en d'Onderneming een substantiële bijdrage. Meest in het oog sprong evenwel het Bernard Haitink Fonds voor Jong Talent, opgericht ter gelegenheid van het vijftigjarig jubileum van het debuut van Bernard Haitink als dirigent bij het Concertgebouworkest. Dit initiatief kon rekenen op de warme support en financiële ondersteuning

van honderden trouwe abonneementhouders van het orkest, hetgeen resulteerde in een fantastisch resultaat van € 225.000,- aan giften en toezeggingen.

Dankzij al deze activiteiten is het totale vermogen van de Stichting gegroeid tot meer dan tien miljoen euro. Een prachtig resultaat, maar vooral ook een aanmoediging om het opbouwen van een kapitaalkrachtig fonds onverminderd voort te zetten. Het beroep van het KCO op de Stichting Donateurs is immers onverminderd groot. De komende jaren zal een aanzienlijk deel van het beschikbare vermogen worden besteed aan de aankoop van nieuwe instrumenten, zowel om bestaande lacunes aan te vullen, als om nieuwe orkestleden van een goed instrument te kunnen voorzien. Daarnaast wordt geld gegenereerd voor ondersteuning van activiteiten, zoals het organiseren van kinderconcerten en van de Orkestacademie, die jonge musici een kans geeft ervaring op te doen bij het KCO.

Aan de collectie muziekinstrumenten van de Stichting Donateurs konden de volgende instrumenten worden toegevoegd:

Contrabas, Vincenzo Jorio, ca. 1825 | Thomas Brændstrup
Paukenset, Adams, 2006 | Marinus Komst en Nick Woud
Grote trom | Slagwerksectie
Wagnertuba's, Ricco Kühn, 2006 | Hoornsectie
Bastrombone | Raymond Munnecom
Hoorn, Alexander | Sharon St. Onge
Hoorn, Alexander | Jaap van der Vliet
C-tuba | Perry Hoogendijk

Voor de aankoop van de contrabas werd een deel gebruikt van het legaat van oud-dirigent Anton Kersjes. De pauzeset kon worden aangeschaft dankzij een bijdrage uit de Kerstactie van de Vereniging Vrienden. De C-tuba tenslotte is aangekocht met steun van de American Friends of the Royal Concertgebouw Orchestra.

Dit jaar is het aantal stoelen bij de Orkestacademie uitgebreid tot zeven. Deze jaargang werd mede mogelijk gemaakt door twee van onze Fondsen op Naam, een particuliere schenkster, twee Familiestichtingen en het Ars Donandi Kas Bank Studiefonds. Bovendien ontving de Stichting Donateurs een legaat ten behoeve van de Orkestacademie.

Financiële ondersteuning

De realisatie van de plannen in het seizoen 2006/2007 werd mede mogelijk gemaakt dankzij:

de subsidiënten Gemeente Amsterdam en het Ministerie van OCW
de hoofdsponsors ING/Philips/Nuon

de sponsors Allen&Overy NV, De Brauw Blackstone Westbroek NV, Stibbe NV

de leden van het Gouden Gilde, de Salon en d'Onderneming
de leden van de Vereniging Vrienden van het Concertgebouw en
het Koninklijk Concertgebouworkest

Het Koninklijk Concertgebouworkest betuigt hiervoor zijn grote dank.

Ook in het seizoen 2006/2007 werkte het KCO exclusief

samen met **KLASSIEK**

Door velen wordt verondersteld dat de naam Koninklijk Concertgebouworkest een dermate bekend begrip is dat promotie of positionering nauwelijks aandacht behoeft. Niets is minder waar. Met veel elan is er ook in het seizoen 2006/2007 naar gestreefd om de bestaande band met het vaste publiek te verdiepen, en is de zoektocht naar nieuw publiek onverminderd voortgezet. Absolute hoogtepunten in dit opzicht waren de viering van het jubileum van ere-dirigent Bernard Haitink en het openluchtconcert op de Dam in het kader van de Uitmarkt.

Het scheppen van een breder draagvlak bij politici, sponsors, particuliere schenkers en het publiek in het algemeen kreeg ook dit seizoen een hoge prioriteit. Er waren verschillende ontvangsten voor politici, ambassadeurs, sponsors en schenkers. Bovendien mocht het sinds 1988 Koninklijke Concertgebouworkest zich verheugen in sympathieke belangstelling van de leden van het Koninklijk Huis. De band met Beschermvrouwe H.K.H. Prinses Máxima werd geïntensiveerd en verdiept door een bijeenkomst rondom de repetitie van 23 augustus waarbij zij op informele wijze kennis maakte met orkest- en stafleden, chef-dirigent Mariss Jansons, directie en bestuursleden. Als beschermvrouwe van het KCO bezoekt zij met een zekere regelmaat de concerten van het KCO.

Bouwen aan de band met publiek

Voorafgaand aan de concerten in de serie Aanbevolen avontuur organiseerde de Vereniging Vrienden van het Concertgebouw en het Koninklijk Concertgebouworkest ook dit seizoen inleidingen op het concertprogramma in de Koorzaal van het Concertgebouw. De inleidingen werden goed bezocht en door het aanwezige publiek zeer op prijs gesteld.

Bezoekers van de concerten in de B- en de E-serie konden ook dit seizoen voorafgaand aan de concerten dineren in de Spiegelzaal. Tijdens de koffie na afloop van het diner hield een van de directieleden of een van de musici een praatje over het programma van die avond. Deze mogelijkheid werd – gezien de belangstelling – zeer gewaardeerd. De regelmatig terugkerende gratis lunchconcerten in de Grote Zaal van het Concertgebouw en het gratis toegankelijke en groots opgezette openluchtconcert op de Dam op zondag 27 augustus in het kader van de Uitmarkt droegen bij aan de zichtbaarheid van het KCO. Ruim 15.000 enthousiaste mensen bevolkten de Dam en ruim 250.000 mensen volgden het concert via de televisie.

In oktober en november klonk er weer muziek van het KCO op 12.000 meter hoogte. Reizigers op de intercontinentale vluchten van KLM en Air France konden tijdens hun vlucht via het inflight entertainment-programma luisteren naar verschillende opnamen van het orkest, geselecteerd door adjunct-directeur artistieke zaken Joel Ethan Fried.

Ook dit seizoen was er weer veel belangstelling voor de Sprintplaatsen: per concert kochten zo'n tien tot veertig jongeren een voordelig kaartje. Sprintplaatsen werden in 2001 door het orkest geïntroduceerd om meer jongeren de kans te bieden om de concerten van het Koninklijk Concertgebouworkest bij te wonen. Het zijn last minute kaarten voor jongeren onder de 27 jaar tegen de sterk gereduceerde prijs van € 7,50.

Jonge en oude vrienden van het orkest zijn verenigd in de Vereniging Entrée en de Vereniging Vrienden van het Concertgebouw en het Koninklijk Concertgebouworkest. Daarnaast zijn de donateurs van

het orkest verenigd in het Gouden Gilde, de Salon en d'Onderneming. Ook deze samenwerkingsverbanden dragen bij aan de band tussen het publiek en het orkest.

Pers nationaal en internationaal

De schrijvende pers was als elk jaar alom vertegenwoordigd bij de concerten, en de belangrijkste Nederlandse dagbladen recenseerden het merendeel. Op 5 maart werd aan vertegenwoordigers van de Nederlandse pers het seizoen 2007/2008 gepresenteerd. Zoals altijd mocht deze informatieve bijeenkomst zich verheugen in een goede belangstelling.

Rondom de tournees door Europa en naar Taiwan en Japan vonden diverse persactiviteiten plaats. Chef-dirigent Mariss Jansons was onvermoeibaar in het geven van interviews voor televisie, radio, maand- en dagbladen. In deze publiciteitsgolf werd veel aandacht gegeven aan het eigen label RCO Live. Dit initiatief blijkt een gouden greep te zijn en geeft het KCO internationaal gezien een extra grote impuls. De vertegenwoordigers van de belangrijkste buitenlandse kranten woonden concerten bij en waren lovend over de combinatie Jansons/KCO. 2

Media

Met de AVRO is voor het seizoen 2006-2007 een nieuw contract afgesloten voor de productie van vijftieng radiouitzendingen per jaar. Daarnaast is er de intentie om tenminste twee televisieregistraties per jaar voor het open net te realiseren. Het Uitmarktconcert, een deel van de Kerstmatinee en een deel van het jubileumconcert voor Bernard Haitink werden live uitgezonden op televisie. De media besteedde uitzonderlijk veel aandacht aan dit jubileum. Zo zond de AVRO alle

vroegere Kerstmatineeën onder leiding van Haitink uit, en werd ook de eerder gemaakte documentaire van Pieter Varekamp herhaald. De Kerstmatinee werd dit jaar niet alleen door de AVRO live uitgezonden, maar was ook te zien in Frankrijk en Duitsland via Arte.

Radio Nederland Wereldomroep was in 2006-2007 weer opnamepartner van de AVRO en distribueerde dertien concertprogramma's rond het Koninklijk Concertgebouworkest naar publieke radiostations wereldwijd. Deze inspanning is van belang voor de internationale positie van het Koninklijk Concertgebouworkest.

Dirigenten, solisten en musici van het KCO waren verschillende keren te gast in de veelbeluisterde programma's als Viertakt, Opium, Met het oog op morgen en het televisie-programma Man bijt hond. Aan de vooravond van zijn concert met het orkest zat pianist Lang Lang aan tafel bij Pauw en Witteman. De Duitse tv-zender Deutsche Welle, maakte een portret van dirigent Daniel Harding en maakte onder meer opnamen tijdens zijn gastoptreden bij het KCO.

De website trok gemiddeld 34.600 bezoekers per maand, dat is ongeveer 1.100 bezoekers per dag. Internetgebruikers bekeken per bezoek zo'n tweeënhalf pagina, gemiddeld werden per maand 914.723 pagina's opgevraagd. Bezoekers bleven gemiddeld zo'n 2,6 minuut op de website per bezoek. Alle bezoekersrecords werden gebroken in de eerste week van maart, toen de nieuwe programmering voor het seizoen 2007-2008 online kwam. Op 1 maart waren er maar liefst 1707 bezoekers, de hele maand maart werd de website 39.469 keer bekeken en bleven bezoekers gemiddeld 3,5 minuut op de website.

Interne public relations

Goede motivatie van de eigen werknemers is van uitzonderlijk belang. Er waren dit seizoen verschillende activiteiten voor zowel orkest- als stafleden. Zo werd twee keer gezamenlijk koffie gedronken in de pauze van de repetitie – bij de aanvang van het seizoen en tijdens de eerste repetitie in het nieuwe jaar –, nam een deel van de orkest- en stafleden deel aan de Dam tot Damloop, was er een KCO-tennistournooi en een Sinterklaasfeest voor kinderen en kleinkinderen van alle werknemers van zowel Het Concertgebouw NV als het KCO.

Vertrekkende orkest- en stafleden werden uitgezwaaid tijdens een receptie na afloop van een concert of tijdens een borrel op kantoor. De orkest- en stafleden en directe achterban werden over alle wetenswaardigheden rondom het orkest geïnformeerd door middel van de KCOurant en de KCOactueel. De KCOurant komt zes keer per jaar uit, heeft een redactie bestaande uit orkest- en stafleden, en is een blad met voornamelijk human-interestverhalen. De KCOactueel wordt tweewekelijks uitgebracht door de afdeling public relations, en informeert telkens over de twee komende weken.

Daarnaast wordt in de rubriek Journaal van Preludium veel aandacht besteed aan wetenswaardigheden rond het orkest. Elke maand bevat Preludium de complete orkestledenlijst en worden drie orkestleden kort 'uitgelicht'. Er verschijnt elke maand een interview met een orkestlid en een aantal keer per jaar komt er een orkest- of staflid aan het woord in de rubriek Achter de Schermen.

De laatste jaren is er zeer bewust naar gestreefd de contacten met de gepensioneerden te intensiveren. Zij hebben zichzelf inmiddels verenigd in de Vereniging Gepensioneerden van het KCO. Ook dit seizoen werd vanuit het orkest een ontmoetingsdag voor de gepensioneerden georganiseerd.

Vereniging Vrienden

Met ruim veertig activiteiten beleefde de Vereniging Vrienden van het Concertgebouw en het Koninklijk Concertgebouworkest een enerverend seizoen. Op vrijdag 25 augustus werd, voorafgaand aan het eerste zomerconcert van het KCO, het tienjarig bestaan van het VriendenTrefpunt gevierd met een diner in de Spiegelzaal. Na afloop van het concert vond de tweejaarlijkse onthulling plaats van de erezuil met jubilarissen van het orkest, te weten: Arthur Oomens, Janke Tamminga, Petra van de Vlasakker, Daniel Esser, Theo Wolters, Cleora Waterman, Jacob Slagter en Gerda Ockers.

Dankzij een wervingsactie in de zomer groeide de Vereniging met ruim elfhonderd nieuwe leden tot ruim twaalfduizend totaal. Er werden opnieuw vier kamermuziekconcerten georganiseerd met leden van het KCO aangevuld met Bart van Oort, Miranda van Kralingen, Mikhael Mouratch, Valère Guillorit en Leo van Doeselaar. De Vrienden organiseerden tevens dertien inleidingen voorafgaand aan de concerten in de Serie Aanbevolen avontuur en zes rondleidingen door het Concertgebouw. Leo Samama gaf opnieuw onder grote belangstelling drie muziekcursussen met onder andere de eregalerij van componistennamen in de Grote en Kleine Zaal als onderwerp. De drie openbare repetities van het KCO, waaronder de generale voor het jubileumconcert van

Bernard Haitink, trokken een recordaantal van in totaal drieduizend bezoekers. In februari volgden ruim 50 trouwe fans het orkest naar Brussel voor een concert onder leiding van chef-dirigent Mariss Jansons in het Palais des Beaux-Arts. Voorafgaand aan het concert werd een rondleiding georganiseerd in het Operahuis De Munt, gevolgd door de generale repetitie van het orkest en een korte ontmoeting met Mariss Jansons.

Het Vriendenkrans Concours beleefde zijn 58ste editie. De vakjury, onder leiding van Jard van Nes, werd dit jaar vernieuwd en uitgebreid met aanvoerders van het orkest, te weten Henk Rubingh, Emily Beynon en Jörgen van Rijen. Een week voor de finale op 24 maart, onthulde burgemeester Job Cohen, beschermheer van het concours, de Eregalerij van Laureaten. De eregalerij bevindt zich in de omloop van de Kleine Zaal en bestaat uit bronzen plaatjes waarin de namen van de winnaars van het Vriendenkrans Concours sinds 1949 gegraveerd zijn. Voorafgaand aan de onthulling verzorgde een keur van oud-winnaars van 57 edities een gevarieerd programma met korte recitals.

De Vrienden konden dit seizoen een belangrijke doelstelling – namelijk het financieel steunen van gebouw en orkest – in betere mate realiseren. Via de Nieuwjaarsactie werd ruim € 62.000 geschonken ten behoeve van de educatieprojecten van het Concertgebouw en de aanschaf van vier nieuwe Wagnertuba's door het Orkest.

Entrée

Het seizoen 2006-2007 was voor Entrée een memorabel seizoen: de jongerenvereniging van het Concertgebouw en het Koninklijk Concertgebouworkest bestond twaalfeneenhalf jaar en mocht haar vierduizendste lid verwelkomen. Niet voor niets is Entrée hiermee de grootste muzikale jongerenvereniging van Nederland. Leden tussen de nul en 26 jaar oud mogen elk seizoen rekenen op forse kortingen op concertkaartjes.

Dit seizoen organiseerde Entrée verschillende activiteiten en grote projecten gericht op kinderen en jongeren. Allereerst was er het Kamer-muziekconcours waar jonge amateurmusici masterclasses volgden bij orkestleden en tijdens de finale konden optreden in de Kleine Zaal van het Concertgebouw. Voorafgaand aan het Sinterklaasconcert van het Jazz Orchestra of the Concertgebouw organiseerde Entrée een persconferentie speciaal voor verslaggevers van schoolkranten. Na afloop van het concert op donderdag 1 februari was er voor vijftig jongeren een Meet & Greet met chef-dirigent Mariss Jansons.

Op 25 april was er een bijzonder Entréeconcert voor kinderen vanaf acht jaar. Jaap van Zweden leidde het orkest in Stravinsky's *Petroesjka*. Op een speciaal podium voor het orkest werd gedanst door levensgrote poppen en hun bespelers. Tussen de delen door werd een bewerkt verhaal verteld over *Petroesjka*, een autistische jongen, die verliefd werd op een meisje uit zijn klas. Het project kwam tot stand in samenwerking met de Stichting Papageno (een stichting voor ouders van kinderen met autisme) en de educatieve afdeling van het Concertgebouw. Voorafgaand aan het concert woonden ongeveer 300 kinderen met een autistische stoornis de generale repetitie bij.

Op Hemelvaartsdag organiseerde Entrée voor de tweede keer SOUK: Dutch Arabic Music and Dance. Het Concertgebouw werd omgetoverd tot Arabische markt en overal in het gebouw kon het niet-alledaagse publiek genieten van verschillende acts en muzikale cross-overs. Na het concertgedeelte kon in de Grote Zaal gedanst worden. 3

Door het hele seizoen heen coördineerde Entrée het project Rentrée waarbij Entréeleden ouderen die niet meer zelfstandig in staat zijn een concert te bezoeken naar het Concertgebouw begeleiden. 'Ik had niet alleen een geweldige avond vanwege het concert, maar ik was ook zeer onder de indruk van jullie organisatie, en de warme genegenheid waarmee ik begeleid werd.' Aldus een dankbare deelnemer aan Rentrée.

Buitenlandse Vriendenverenigingen

American Friends of the Royal Concertgebouw Orchestra (AF-RCO) Dit seizoen waren er enkele belangrijke wisselingen in de Board van de AF-RCO. Voorzitter Bill VandenHeuvel, die een zeer belangrijke rol heeft gespeeld in de eerste en succesvolle jaren, trad terug. Als blijk van waardering werd hij benoemd tot chairman emeritus. Hans Vemer nam de positie van Bill VandenHeuvel over en Caroline van Scheltinga vervult nu de post van president. Een wisseling van de wacht, die aangeeft dat het enthousiasme en de inzet van AF-RCO onverminderd groot is.

Freundenkreiss Schweiz

In Zürich heeft een initiatiefgroep de haalbaarheid onderzocht van een Zwitserse Vriendenvereniging. Structuur, activiteiten en ervaringen van de AF-RCO dienden hierbij als uitgangspunt. De resultaten van het onderzoek waren positief. Begin september zullen de initiatiefnemers, onder leiding van Paul van der Geijn en Ron van Kralingen, zich officieel presenteren.

Educatie

Naast het al genoemde kinderconcert *Petroesjka*, vond in samenwerking met de educatieve afdeling van het Concertgebouw ook dit jaar weer het project On Stage, Back Stage plaats. Leerlingen van het voortgezet onderwijs namen een kijkje achter de schermen van het KCO en het Concertgebouw. Op school bekeken ze een documentaire van Frank Fuchs over het leven van musici in het Koninklijk Concertgebouworkest. Daarna bezochten ze een repetitie in het Concertgebouw, ontmoetten ze de dirigent of een van de musici en kregen ze een rondleiding door het gebouw.

Het afgelopen seizoen is gebleken dat voor de verkoop van losse kaarten een toenemende marketinginspanning vereist is om de vertrouwde hoge zaalbezettingen te realiseren. Abonnementen van het Koninklijk Concertgebouworkest zijn nog steeds veelgevraagd. In de abonnementsbezettingen zijn de afgelopen jaren – mede dankzij het gevoerde beleid ten aanzien van stoelroulatie en de introductie van rangen – wel zichtbare verschuivingen in de richting van jongere bezoekersgroepen waarneembaar. Wat onverlet laat dat het abonnementsgebonden bezoek aan klassieke muziek vooral bij de veertigplussers tot uiting komt.

Medio 2006 zijn gesprekken gestart met Het Concertgebouw N.V. over de aanschaf van een nieuw kassasysteem, hetgeen moet leiden tot een nieuw verkoopsysteem per januari 2008. Gebouw en orkest hopen met de introductie van een up-to-date verkoopsysteem een grote kwaliteitsslag te kunnen maken, met name waar het customer relations management betreft. Een en ander zal ook moeten leiden tot het samenvoegen van de adressenbestanden van beide organisaties – uiteraard onder strikte gebruiksvoorwaarden – waardoor snellere en betere marketinginformatie kan worden verkregen en toegepast.

Het Koninklijk Concertgebouworkest heeft per augustus 2006 een nieuwe vergoedingsregeling ten aanzien van de mediarechten van zijn musici kunnen afsluiten. Deze regeling stelt het orkest in staat om actief te opereren op de zich snel ontwikkelende markt voor cross-mediale producties (waar tv, internet en andere distributiekkanalen samen komen). Bestuur en directie zijn verheugd over de toekomstgerichte en flexibele opstelling van de musici ten aanzien van de media-ontwikkelingen en -vergoedingen.

In het seizoen 2006/2007 werden op het eigen platenlabel RCO Live vier titels uitgebracht. Twee onder leiding van chef-dirigent Mariss Jansons, één cd uitsluitend gewijd aan de koperblazers van het orkest, en – in samenwerking met Radio Nederland Wereldomroep – een box met 14 cd's met archiefopnamen uit de periode 1970-1980.

De binnen- en buitenlandse reacties op de releases op RCO live kwamen wederom in groten getale en waren over het algemeen zeer positief. De opname van Sjostakovitsj *Zevende symfonie* (RCO 06002, uitgebracht in mei 2006) verkreeg de BBC Music Magazine Award 2007 en een Edison Klassiek.

Dit seizoen verscheen ook de dvd-opname van Sjostakovitsj' *Lady Macbeth van Mtsensk*, een eigen productie van De Nederlandse Opera in samenwerking met het Concertgebouworkest en Opus Arte. De tv-registratie is aan de NPS en aan andere landen verkocht. De dvd werd in 2007 bekroond met een Edison Klassiek en de Belgische Caecilia prijs.

RCO Live releases 2006/2007

- RCO 06003 Poulenc – *Gloria*, Honegger – *Symphonie liturgique*
RCO 06004 Anthology of the Royal Concertgebouw Orchestra Vol. IV
(14 cd box), 1970-1980
RCO 07001 Mahler *Symphony No. 1*
RCO 07002 Brass of the Royal Concertgebouw Orchestra
-

De afdeling Personeel & Organisatie is verantwoordelijk voor het personeelsbeleid. Naast het bijhouden van de personeelsadministratie is de afgelopen jaren de ontwikkeling en invoering van nieuwe werkprocessen of arbeidsvoorwaarden een steeds belangrijker onderdeel van het takenpakket geworden. Veranderingen worden in eerste instantie als proefproject geïntroduceerd. Gedurende bepaalde tijd wordt met een nieuwe systematiek gewerkt en kan de werkwijze, indien nodig, tussentijds worden aangepast. Dergelijke veranderingen worden in overleg met het Verenigingsbestuur geïmplementeerd. Het Verenigingsbestuur is het bestuur van de Vereniging 'Het Concertgebouworkest', die, zoals in andere bedrijven de OR, de belangen behartigt van orkest- en stafleden.

Werving en selectie

Met ingang van het seizoen 2006/2007 is bij de werving en selectie van nieuwe orkestleden gewerkt met vooraf ingespeelde audio-opnamen. Kandidaten sturen naast een brief en cv nu ook een opname in, waarop zij het door het orkest vereiste repertoire spelen. Na een luistersessie besluiten de leden van de selectiecommissie wie van de kandidaten worden uitgenodigd voor een proefspel.

Arbeitsvoorwaarden

Voor orkestleden is dit seizoen een proef gestart met nieuwe regels voor het aantal te werken diensten (concert- of repetitie-eenheden). Het maximum aantal diensten is iets verlaagd, de regeling omtrent de vervanging van collega-orkestleden is gewijzigd en het is voortaan mogelijk om buiten de vakantieperiode twee weken vrij te krijgen. Dit biedt orkestleden de mogelijkheid deel te nemen aan projecten elders.

Voor zowel de orkestleden als de orkeststaf is de levensloopregeling geïmplementeerd. De directie beseft dat langer verlof voor bijvoorbeeld studie of sabbatical niet alleen goed kan zijn voor de werknemer, maar ook voor de werkgever omdat het een gunstige invloed heeft op zowel de gezondheid als de motivatie van de werknemer.

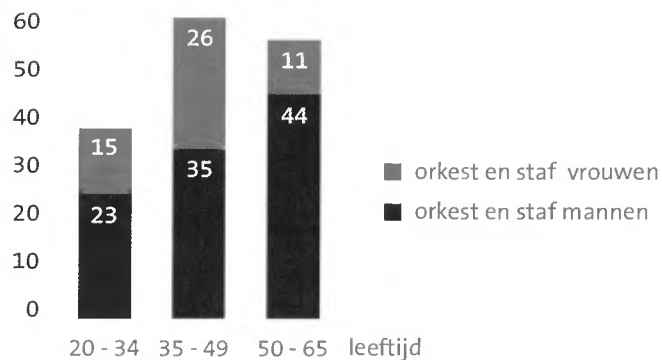
Ook is de regeling vergoeding kinderopvang tot stand gekomen. Met ingang van 1 januari 2006 wordt 0,2% van de loonsom gereserveerd om een deel van de kosten voor de kinderopvang van de medewerkers te kunnen vergoeden. Uiteindelijk hebben vijf orkestleden en drie orkeststafleden een aanvraag ingediend om in aanmerking te komen voor een financiële tegemoetkoming. Deze aanvragen zijn conform de fiscale regeling gehonoreerd.

Personeelsopbouw

Gedurende het seizoen 2006/2007 hebben elf medewerkers de organisatie verlaten. Een aantal vacatures in het orkest dient nog te worden ingevuld. Het aantal personeelsleden is ten opzichte van vorige jaar gelijk gebleven, wel nam het aantal vrouwen dat in de organisatie werkte toe. De personeelsopbouw van het orkest bestond per 31 december 2006 uit 117 orkestleden, waarvan 37 vrouw en 80 man. Hiervan werkten 104 orkestleden fulltime en 13 orkestleden parttime. De staf bestond uit 40 medewerkers, waarvan 22 vrouw en 18 man. Van de 40 medewerkers hebben 17 stafmedewerkers een parttime dienstverband en 23 medewerkers werken fulltime.

In de hier opvolgende grafiek is de leeftijdsopbouw van het totale personeelsbestand weergegeven.

Orkest en staf

Arbeidsomstandigheden

In 2006 is het kantoor verbouwd. Omdat de verbouwing gefaseerd per etage gebeurde, is het door tussentijdse interne verhuizingen voor alle afdelingen steeds mogelijk geweest door te blijven werken. Bij de verbouwing van het kantoor is gewerkt conform de geldende veiligheidsnormen. De werkplekken van de stafmedewerkers zijn op maat ingericht, met aandacht voor ergonomie, lichtinval en klimaatbeheersing. In maart 2006 werden de onderzoeksresultaten van een groot audiologisch onderzoek onder orkestleden gepresenteerd. Inmiddels is aan de orkestleden die deel genomen hebben aan dit onderzoek gevraagd ook mee te werken aan het vervolgonderzoek, dat in oktober van dit seizoen van start is gegaan.

Alle ontwikkelingen met betrekking tot geluidsbescherming en gehoorbescherming werden op de voet gevolgd. Door gebruik te maken

van een roulatiesysteem in bepaalde orkestgroepen kan eventuele gehoorschade beperkt worden. Orkestleden kunnen de meest innovatieve gehoorbeschermingsmiddelen aangemeten krijgen, die door het KCO betaald worden.

Ook dit jaar liep een team van het Concertgebouw en het Koninklijk Concertgebouworkest mee met de Dam tot Damloop van Amsterdam naar Zaandam op 17 september. Ter voorbereiding op deze loop hebben alle deelnemers gebruik kunnen maken van de centrale trainingen die op de dinsdag aan het eind van de middag in het Amsterdamse bos werden gegeven. Voor alle deelnemers van deze vier teams was het weer een prachtige ervaring, waarbij de nodige persoonlijke record zijn verbeterd. Op 19 juni vond het jaarlijkse KCO-tennistournooi plaats, ditmaal bij ATVD in Diemen. 4

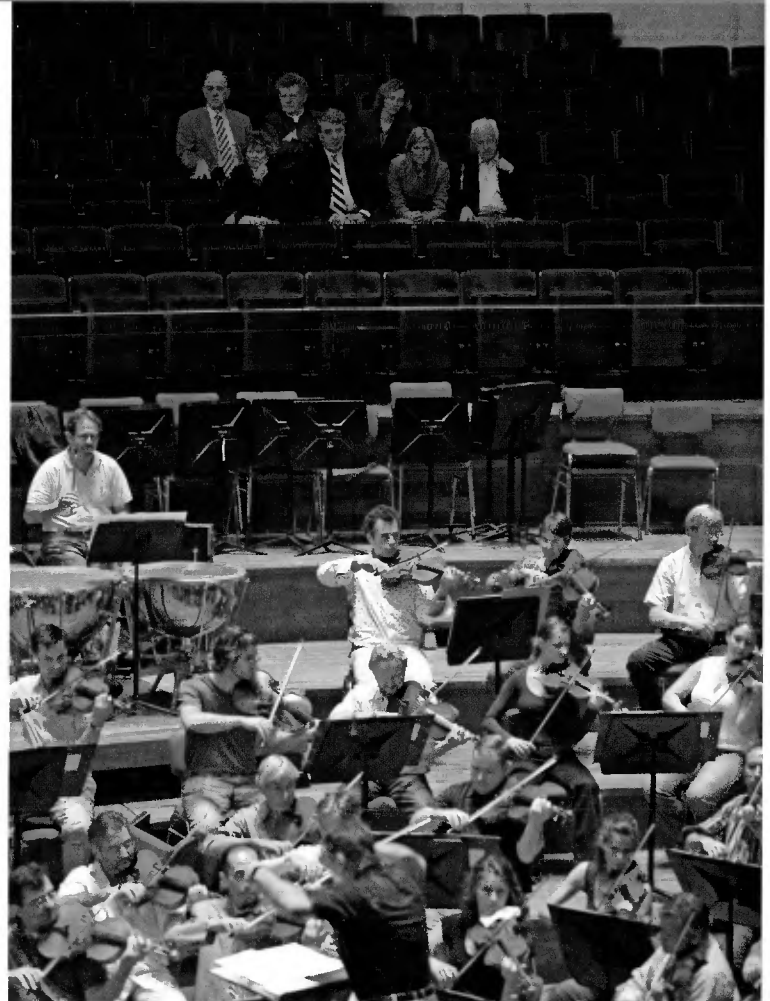
Nieuw in dienst 2006	datum	functie
Liviu Prunaru	15 september	concertmeester
Richard Lazar	1 augustus	eerste viool
Vincent Peters	1 augustus	altviool
Eke van Spiegel	15 augustus	tweede viool
Davide Lattuada	15 augustus	basklarinet
Christiaan Hacker	15 augustus	cello
Benjamin Peled	15 september	1ste viool
Mieke Bleeker	1 september	ass. adjunct directeur artistieke zaken
Charat Graafland	1 oktober	ass. financiële zaken
Marloes Biermans	15 december	bureauredacteur Preludium
Uit dienst 2006		
Alex Kerr	1 september	concertmeester
Marieke Kimman	8 september	ass. adjunct directeur artistieke zaken
Cleo Smits	1 oktober	ass. personeel & organisatie
Frank Ekker	1 oktober	ass. financiële zaken
Uit dienst 2007		
Pien Tieman	25 januari	receptionist / telefonist
Ivan Meylemans	31 augustus	solo trombone
Gerard Jongerius	31 augustus	adjunct-directeur fondsenwerving
Pensioen 2006		
Andras Lehota	1 september	eerste viool
Saskia Bergen-Boon	1 september	cello
Geert van Keulen	1 september	basklarinet
Theo Berkhout	1 december	orkestinspecteur
Pensioen 2007		
Folkert Rosing	1 januari	contrabas
Karin van Ingen Schenau	1 februari	bureauredacteur Preludium
Hans Vader	1 juni	cello
Jan Spronk	31 augustus	solo hobo

academie van het Koninklijk Concertgebouworkest

In vijf jaar tijd is de Academie van het KCO van een experiment uitgegroeid tot een volwaardige stage voor jonge musici. Het aantal academiestoelen is jaarlijks uitgebreid, het aantal concertprogramma's waarin de studenten meespelen is verdubbeld, en inmiddels behoort ook privé's van een van de aanvoerders tot het lespakket. Onder de studenten waren dit seizoen niet alleen strijkers maar ook blazers en komend seizoen zelfs slagwerk. In feite is er nu sprake van een unieke 'spoedcursus' in de speelcultuur en klankkleur van het KCO.

De Academie heeft zijn plaats binnen het orkest bewezen. Dat is niet alleen goed voor de academisten maar ook voor het orkest en zijn musici. Mentoren worden uitgedaagd hun ervaring en expertise over te brengen op een volgende generatie musici en dat doen ze met veel enthousiasme en vakmanschap. Afgestudeerde academiestudenten remplaceren zeer regelmatig en met veel plezier bij het orkest. Dat brengt een vorm van continuïteit met zich mee die voor het niveau van het KCO van grote betekenis is. En het is opmerkelijk hoe snel academiestudenten hun weg in de professionele muziek vinden. Een aantal van hen heeft zelfs al een aanstelling gekregen bij een van de Nederlandse orkesten. Een bewijs dat de Academie een aanwinst is voor het gehele Nederlandse muziekleven.

De Stichting Donateurs Koninklijk Concertgebouworkest stelt zich garant voor de financiering van de Academie. Dit seizoen werd financiële steun ontvangen van twee Fondsen op Naam van de Stichting Donateurs, de Stichting Van Rees-Klatte, het Douglas Kane Fonds, en het Ars Donandi Kas Bank Studiefonds.

Jubileumconcert Bernard Haitink, dinsdag 7 november

seizoenoverzicht

zondag 20 augustus

Van 12 tot en met 20 augustus vond in Amsterdam het Grachten-festival plaats, met concerten op bijzondere historische locaties in de binnenstad. Ook verschillende orkestleden en orkestensembles gaven acte de presence. Zo verzorgde het Koper van het KCO samen met dat van het Rotterdams Philharmonisch Orkest het slotconcert op 20 augustus op de Prinsengracht. Eerder die middag speelden zij een kort programma en voeren vervolgens al spelend door de binnenstad.

maandag 21 augustus

Bij de eerste repetitie in het nieuwe seizoen was wethouder Carolien Gehrels (o.a. portefeuille Cultuur gemeente Amsterdam) aanwezig om kennis te maken met de orkest- en stafleden. In de pauze nuttigden zij in de Spiegelzaal gezamenlijk een drankje. Bij deze gelegenheid werden nieuwe orkest- en stafleden voorgesteld, waaronder de nieuwe concertmeester, de Roemeense violist Liviu Prunaru, die Alexander Kerr opvolgde.

woensdag 23 augustus

Sinds de aanvaarding van het beschermvrouwschap heeft H.K.H. Prinses Máxima al meerdere malen – weliswaar incognito – concerten en operavoorstellingen van het KCO bijgewoond.

Op woensdag 23 augustus maakte zij op informele wijze kennis met de orkest- en stafleden, chef-dirigent Mariss Jansons, directie en bestuursleden. Zij woonde die ochtend een deel van de repetitie bij en schoof in de pauze aan voor koffie om met diverse musici en stafleden ongedwongen van gedachten wisselen. 1

vrijdag 25 augustus

Op vrijdag 25 augustus bezocht Lodewijk Asscher de repetitie. Hij is loco-burgemeester en wethouder Economische Zaken van de gemeente Amsterdam. Het KCO speelde die avond het eerste concert van het seizoen, en wel een Zomerconcert onder leiding van Mariss Jansons, met concertmeester Vesko Eshkenazy als solist in het *Vijfde vioolconcert* van Mozart. Na afloop van het concert werd de Erezuil tegenover de Spiegelzaal opnieuw onthuld. Elke twee jaar laat de Vereniging Vrienden van het Concertgebouw en het Koninklijk Concertgebouworkest op deze zuil de namen graveren van de orkestleden die 25 jaar in dienst zijn bij het KCO. Deze keer was het de beurt aan Arthur Oomens, Janke Tamminga, Petra van de Vlasakker, Daniel Esser, Theo Wolters, Cleora Waterman, Jacob Slagter en Gerda Ockers. 2

zaterdag 26 en zondag 27 augustus

Na een periode van vijf jaar op het Museumplein verhuisde de Uitmarkt dit najaar naar de binnenstad. De Informatiemarkt vond plaats vanaf de Kleine Komedie over de Kloveniersburgwal naar de Nieuwmarkt en verder. Traditiegetrouw presenteerden het KCO, de Vriendenvereniging, Entrée en het Concertgebouw zich gezamenlijk, dit keer vanuit een prachtige tent in plaats van de vertrouwde, maar enigszins verouderde, kraam op de Kloveniersburgwal.

zondag 27 augustus

Het openluchtconcert ter afsluiting van de Uitmarkt vond plaats op zondag 27 augustus op een groot podium op de Dam, voor het Paleis. Sinds 1988 presenteert het KCO zich bijna jaarlijks in de openlucht ergens in de stad. Een unieke gelegenheid voor alle Amsterdammers

om zo 'hun' KCO gratis te beluisteren. Het concert werd geregistreerd door de AVRO en live uitgezonden. Het Uitmarktconcert werd door circa 15.000 mensen bezocht, en door maar liefst 250.000 kijkers gevolgd via de televisie.

KCO is klaar voor grote werk *Parool, 26 augustus*

Voor het *Vijfde vioolconcert* van Mozart had het KCO een solist uit eigen gelederen uitgenodigd. Concertmeester Vesko Eschkenazy benadrukte de sierlijke en optimistische kant van Mozarts muziek, mijlenver van de geforceerde dramatiek die de laatste jaren de norm schijnt te worden. Zijn ontspannen vertolking was een verademing. Tussen Eschkenazy en zijn collega's ontvouwde zich een boeiende samenspraak, met dank aan Mariss Jansons, die het geheel verend en lichtvoetig hield. Het KCO heeft de geest van Mozart te pakken, een goed teken vlak voor het optreden op de Salzburger Festspiele.

Grandioze Mahler *Telegraaf, 28 augustus*

Grandioos van opbouw en meesterlijk getroffen in zijn groteske dubbelzinnigheid klinkt dan de treurmars die uitmondt in de hartstochtelijke finale. De uitvoering heeft sfeer en karakter, is vaak opvallend licht en transparant met het volle behoud van de expressieve lading. (...) Voor de pauze speelde de concertmeester Vesko Eschkenazy de solo in Mozarts *Vijfde vioolconcert*, bescheiden en integer. Hij is er de man niet naar om de grote solist uit te hangen. Bij hem mag Mozart nog zichzelf zijn, en dat betekent een halfuur genieten van speelse invallen en een muzikale fantasie die geen grenzen kent.

---

maandag 28 augustus

Maarten van Veen was ruim negen jaar in de functie van voorzitter van het Stichtingsbestuur aan het KCO verbonden geweest. Op 28 augustus nam het orkest afscheid van hem. Hij vervulde de voorzittersrol met bescheidenheid, grote inzet en oprechte liefde voor het orkest. Daarbij slaagde hij er in een goede balans te vinden in de behartiging van de belangen tussen bestuur, directie, chef-dirigent en orkest. Van Veen werd opgevolgd door Robert Reibestein (rechts). 3

Jansons stapt glorieus verder op zijn Amsterdamse Mahler-pad

Trouw, 28 augustus

Er zijn weinig dirigenten die een climax zo gecontroleerd en totaal in balans kunnen opbouwen. Jansons is er een van en hij dirigeert gewoon in Amsterdam.

---

zondag 3 september

Op 3 september overleed Dolf van Dantzig. Hij was in de periode 1968-1983 zakelijk directeur van het Concertgebouworkest. Van Dantzig maakte deel uit van een tweehoofdige directie, eerst tot 1974 met artistiek directeur Marius Flothuis en daarna met Hein van Royen. Het begin van zijn loopbaan bij het orkest viel samen met de woelige jaren van de actie De Notenkraker en de salarisonderhandelingen met de regeringscommissie Scholten. Dankzij Van Dantzig kwam de financiering van de tournees van het orkest naar de Verenigde Staten in 1982 en 1985 rond. Bij zijn afscheid als zakelijk leider van het Concertgebouworkest bood hij het orkest een portret van Kirill Kondrashin aan, geschilderd door C. Merkelbach van Enkhuijzen. Dit portret hangt nu in het Concertgebouw.

woensdag 30 augustus t/m dinsdag 12 september

Na twee succesvolle zomerconcerten reisde het orkest langs de grote steden, concertzalen en belangrijke festivals in Europa. Het orkest deed onder leiding van chef-dirigent Mariss Jansons Lübeck (Schleswig-Holstein Musik Festival), Salzburg (Salzburger Festspiele), Luzern (Lucerne Festival), Boedapest, Keulen en Berlijn (de Berliner Festspiele) aan. Op het programma stonden werken van Mozart, Strauss, Henze, Mahler, Sjostakovitsj en Beethoven. Concertmeester Vesko Eschkenazy soleerde in het *Vijfde vioolconcert* van Mozart, daarnaast werkte het orkest samen met Alfred Brendel en Frank Peter Zimmermann.

Kultiviert aufspielendes Orchester *Lübecker Nachrichten, 1 september*

Die *Sinfonie Nr. 33 B-Dur KV 319* gelang strahlend schön, Jansons gestaltete sehr differenziert und farbig. Schon allein der Streicherklang

des Concertgebouw Orchesters war das Eintrittsgeld wert, ein so kultiviert aufspielendes Orchester erlebt man nicht allzu oft.

Sebastian, der Segen, der Traum *Krone – Salzburg, 2 september*

Schon zu Beginn war deutlich, dass dieses Finale insgesamt etwas Feines an sich haben würde. Denn die einleitende *D-Dur Symphonie, KV 181*, des jungen Mozart, die mit zehn Minuten doch mehr als Overture und Einspielstück daherkommt, liess bei Mariss Jansons und dem blendend eingestimmten Concertgebouw Orchester tatsächlich aufhorchen. Wer so viel aus so wenig herausholt und es zu filigraner Noblesse führt, dem sind die höheren Mozart-Weihen gewiss.

Poulenc *Gloria*, Honegger *Derde symfonie*, cd RCO Live *Parool, 5 september*

De uitvoering van Jansons en het Concertgebouworkest is ideaal te noemen en imponeert met name in de sprankjes hoop die voortdurend door de kolkende massa's heen klinken.

Magyar Nemzet – Hongarije, 8 september

Een moeilijk verklaard geheim van het Concertgebouworkest. Het heeft een bijzondere hoge kwaliteit. Het visuele beeld is voortreffelijk en de discipline is fabelachtig. Jansons stelde niet teleur.(...) Die avond was het publiek in extase, het kon niet beter. Er was een enorm applaus. Jansons en het KCO ... één van de beste orkesten ter wereld.

Sinfonische Höhenflüge - 'königlich!' *Neue Luzerner Zeitung, 9 september*

Das Concertgebouw und Mariss Jansons begeisterten mit einer Residenz der Superlative. Von Mozart bis Schostakowitsch blieben keine Wünsche offen.

Spitzenplatz für die Amsterdamer unter Jansons Klassik

Berliner Morgenpost, 13 september

Das Königliche Concertgebouw Orchester aus Amsterdam unter seinem Chef Mariss Jansons spielte wahrhaft königlich und erspielte sich schier rasende Ovationen. (...) Jansons ist ein Meister der vielfach aufgefächerten Gradlinigkeit: ein Mann der musikalischen Tatkraft. Er hat ein feines Ohr für das Schalkhafte, den Jubel zur Sonne hinauf.

zondag 17 september

De jaarlijkse Dam tot Damloop van Amsterdam naar Zaandam was op 17 september. Ook dit jaar liep een team mee van veertig sportieve medewerkers en orkestleden van het Concertgebouw en het Koninklijk Concertgebouworkest, gesponsord door de Vereniging Vrienden. Na enkele maanden stevige training voltooiden zij op 17 september met

succes tien Engelse mijlen (16,1 kilometer). Het was een prachtige dag en een sfeervolle tocht waarin heel wat persoonlijke records verbeterd werden. 4

zondag 24 september

Gouverneur H.E. Major General Michael Jeffery, het staatshoofd van Australië, bracht een staatsbezoek aan Nederland. Hij bezocht samen met zijn vrouw en zijn gevolg en vertegenwoordigers van de Ambassade van Australië op zondag 24 september het middagconcert. Na afloop maakte hij kennis met de dirigent Jukka-Pekka Saraste en de solist Emanuel Ax.

Gatti's Tsjaikovski fabuleus gespeeld *NRC, 28 september*

In Berg functioneerde het Concertgebouworkest in een mega-bezetting als een transparant ensemble waarin de bijdragen van tal van individuele orkestleden waren te onderscheiden. Tsjaikovski kreeg een exemplarische uitvoering: bovendien fabuleus gespeeld: dreigend en huiveringwekkend, breed en sterk geprofileerd, uitgemeten met effectvolle contrasten en met een manisch-depressieve doodsdrijf.

Atonaal meesterwerk is bijna teveel *Parool, 28 september*

Het Koninklijk Concertgebouworkest (KCO) brengt deze week één van de beste atonale composities ooit geschreven, de *Drei Orchesterstücke* van Alban Berg. Dit is op zich al een belevens, aangezien Bergs razend moeilijke partituur uit 1915 zelden in concert wordt uitgevoerd. (...) Dankzij Gatti en het superieur spelende KCO verandert dit vreselijk pompeuze stuk in een hartstochtelijk en meespelend juweeltje.

Jurowski met een kruidig tussengerecht *Volkscrant 7 oktober 2006*

De debuterende dirigent Vladimir Jurowski bleef op het podium, samen met een groep blazers, slagwerkers en contrabassen. En toen klonk plotseling die frisse muziek, dwars door het vleugeltakelen heen. Fluiten die in verschillende tijdsindelingen hun opgaande lijnen speelden, soms samen met een piccolo. Pulserende contrabassen. Slagwerk dat was uitgebreid met een lion's roar, een brultrommel. De gesprekken verstomden, het publiek laafde zich aan dit kruidige tussengerecht. In de pauze kwam de uitleg. De compositie in kwestie bleek een opdrachtwerk van Mayke Nas (1972) met de toepasselijke titel *No reason to panic*.

zaterdag 14 oktober

Op zaterdag 14 oktober speelde het orkest een concert in een tot sfeervolle concertzaal omgetoverde hangar, de 'locatie gladheidsbestrijding', van Schiphol onder leiding van Hans Graf. Janine Jansen soleerde in het *Vioolconcert* van Mendelssohn. Dit concert werd door de directie van Schiphol aangeboden aan haar relaties en omwonenden van Schiphol.

5 Schipholdirecteur Gerlach Cerfontaine heet de gasten welkom.

KCO bevestigt positie onder toporkesten

Berlijn, Wenen of toch Amsterdam: welke stad heeft het beste Europese orkest? De redactie van het prestigieuze Franse muziekblad *Le Monde de la Musique* vroeg dit aan muziekredacties van Europese radiozenders en tijdschriften. Amsterdam kwam uiteindelijk op de tweede plek in de lijst. Het Koninklijk Concertgebouworkest kreeg maar één punt minder dan de Wiener Philharmoniker, en de Berliner Philharmoniker stond op drie. Het blad publiceerde in het oktobernummer de uitslag van de inventarisatie. Muziekblad *The Gramophone*

zette het Amsterdamse orkest zelfs op de eerste plaats! Er deden geen Nederlandse media mee aan deze enquête.

Intense, verschroeiende Bartóktrip van KCO *Parool, 19 oktober*

Maar niets van dat alles bereidt de luisteraar voor op de waanzinnige trip die hem te wachten staat als hij het *Tweede vioolconcert* daadwerkelijk hoort langsvliegen. En zeker niet als de uitvoerenden, zoals gisteren in het Concertgebouw, boven zichzelf uitstijgen. Onder leiding van de Hongaar Iván Fischer liet het Koninklijk Concertgebouworkest, op sleeptouw genomen door de hypergeconcentreerd spelende Griekse superviolist Leonidas Kavakos, een Bartók horen zoals je die misschien maar één keer in je leven meemaakt. Als je geluk hebt. (...)

6

De spannendste en meest verfijnde Mahler sinds jaren

Volkskrant, 3 november

Het KCO-publiek liet niettemin merken iets zeer zeldzaams te hebben meegemaakt en liet, Haitinks bedankjeschoreografie volgend, behalve de sopraan ook de concertmeester-vioolsolist Eschkenazy, de hoboïst Ogrintchouk en complete blazersgroepen delen in intens applaus. Vuurpijlen ontbraken nog, maar daar schijnt de brandweer iets tegen te hebben.

dinsdag 7 november

In november dirigeerde Haitink bij het orkest een reeks concerten met werken van Webern, Richard Strauss en Mahler. Op dinsdag 7 november vond een speciaal jubileumconcert plaats met Mahlers *Das Lied von der Erde* en de *Vierde symfonie*. Het concert was live te beluisteren via AVRO Radio 4, en deels live te bekijken op de televisie. Er waren 97.000 kijkers. *Das Lied von der Erde* werd op dinsdag 26 december uitgezonden. Gedurende de gehele maand november besteedden diverse televisie- en radioprogramma's aandacht aan Bernard Haitink en het KCO. Na afloop van het concert op 7 november vond een feestelijke bijeenkomst plaats voor alle aanwezige orkest- en stafleden en een aantal belangrijke relaties van het orkest. 6 *Het bestuur van Jongerenvereniging Entrée maakt kennis met Bernard Haitink*

Na het Jubileumconcert van Bernard Haitink kon voorzitter Alexander van Wassenaer aan de eredirigent van het KCO een symbolische cheque overhandigen van € 200.000,- voor het Bernard Haitink Fonds. Tot op heden is een bedrag van meer dan € 225.000,- ontvangen aan giften en toezeggingen. Een fantastisch succes en een schitterend

7

cadeau. Inmiddels heeft een begeleidingscommissie een drietal projecten geselecteerd waaraan jaarlijks een totaalbedrag van € 15.000,- zal worden besteed, te weten: 1) Twee jonge getalenteerde dirigenten mogen, op advies van Bernard Haitink en wanneer hij met het KCO samenwerkt, repetities en concerten bijwonen, 2) een prijs bij het Vriendenkrans Concours voor aanvullende lessen in ensemblespel door musici van het KCO en 3) een aanvullende leertijd voor een van de studenten van de Academie, na succesvolle afronding hiervan. 7

Haitink dirigeert zoals hij dat wil *Noordholland Dogblad, 8 november*

Haitink en het orkest lieten Mahler magisch klinken, zoals alleen zij dat samen kunnen.

Pure magie als Haitink Mahler dirigeert *Algemeen Dogblad, 9 november*

Een tsunami van applaus overspoelde de dirigent. Het Concertgebouw schudde op de grondvesten en de maestro ging de trappen op en af. Buiging na buiging. Minzame glimlach. Een mengeling van heroïek, bewondering en dankbaarheid vulde de zaal. Zo kreeg het 50-jarig jubileum van dirigent Bernard Haitink een passend slot.

Gouden Haitink laat jonge goudhaantjes subliem spelen *Trouw, 9 november*

Op cruciale plekken in het orkest zitten echte, nieuwe goudhaantjes, die fabelachtig reageerden op Haitinks karakteristieke slag.

---

vrijdag 10 november

Georganiseerd door Jongerenvereniging Entrée streden op vrijdagavond 10 november zes ensembles in een volle Kleine Zaal om de publieksprijs, de juryprijs maar vooral om de eer tijdens de finale

van het Entrée Kamermuziekconcours. Een week voor de finale kregen zes van de 20 geselecteerde ensembles les van leden van het KCO.

8 Aitvioliste Yoko Konamaru tijdens de eerst lesdog op 4 november jl.

De gevarieerde finale-avond – van harpoctet tot blaaskwartet – werd gepresenteerd door Hans Flupsen, presentator van Vrije Geluiden. De avond werd verrijkt met filmfragmentjes en live gemaakte tekeningen van de ensembles die op groot scherm te zien waren. Het Nikos kwartet en pianotrio Fortuna sleepten tijdens de finale van het Entrée Kamermuziekconcours de eerste prijs in de wacht. Fortuna won de publieksprijs: een optreden in het ING House. Het Nikos kwartet verdiende een week lang ensemblecoaching door gerenommeerde musici uit binnen- en buitenland.

Koninklijk Concertgebouworkest vertrekt in topvorm naar het Verre Oosten Noordhollands Dagblad, 17 november

De concerten van deze week, die Jansons op zijn inmiddels befaamde glitterende wijze dirigeert, golden als voorbereiding voor de grote Japanse en Taiwanese tournee vanaf volgende week. (...) Jansons gaat ongetwijfeld de sier maken met dit orkest, dat op dit moment in topvorm steekt. (...) Zeer fraai was het 'Largo' waar althoboïste Ruth Visser haar solo blies, vanuit een ranke en expressieve toonvorming. (...) Het orkest klonk in deze Strawinsky als een brullende leeuw, met vele geslaagde details.

woensdag 22 november

Het gezamenlijke Sinterklaasfeest voor het personeel van zowel Concertgebouw als – orkest was dit jaar op woensdag 22 november.

Het orkest was op dat moment op tournee naar Japan, maar kinderen, partners van orkestleden en opa's en oma's lieten zich niet onbetuigd, en Sint kon zich verheugen in een grote belangstelling van jonge fans. Voorafgaand aan zijn komst genoten de kinderen in de Spiegelzaal van een voorstelling van de Poppenkast op de Dam. 9

Jansons heeft zijn sound te pakken NRC, 16 november

Nu al klinkt er een typische Jansons-sound in de passages die donker romantisch ronken, zonder dat die robuustheid ten koste gaat van ritmische fijnmazigheid.

Jansons ontketent wonderschone Sacre Parool, 16 november

Gisteravond was het alweer raak. Onder leiding van chef-dirigent Mariss Jansons stegen de musici tot grote hoogten in de *Negende symfonie 'Uit de nieuwe wereld'* van Dvořák en het eeuwig verbijsterende *Le Sacre du printemps* van Stravinsky. (...) Jansons schiep een wonderschone, maar primitivistische wereld, waarmee hij de sfeer van het stuk in het hart trof. (...) Pas toen Jansons op het podium terugkeerde, ging men staan en brak de hel los. Nee, het zou een onverdraaglijke gedachte zijn als we weer vier jaar op dit grandioze ritueel moesten wachten.

Jansons bereikt de ultieme controle Volkskrant, 17 november

Blakend van enthousiasme daalde Mariss Jansons de trappen van het Concertgebouw af, op weg naar de inzet van *Uit de nieuwe wereld*, Dvořák *Negende symfonie*. (...) Al dat heen en weer gevlieg doet het orkest blijkbaar goed, want het klonk alsof het net uit de wasstraat kwam: kwiek, met een rondborstige stabiliteit en een opgewreven

klank vol extra glansplekjes. (...) Jansons verleende de melodiek van het eerste deel met panoramische bewegingen een grote weidsheid, de wiegelende strijkers maakten het Largo tot een meer vol rimpelende klanken, en het weefwerk van de finale bleef strakgespannen, ondanks de telkens aanwezige frictie tussen opwinding en bezinning. (...) Waar andere dirigenten de texturen ontleden tot afzonderlijke timbres, staat bij Jansons de totale kleur voorop, die hij hult in warm strijklucht.

Concertgebouworkest 'repeteert' voor Japan-tour *Trouw, 17 november*

Als Jansons er is, is hij er ook helemaal. En wat hij binnen een week met dit orkest heeft bereikt, is fenomenaal. (...) Jansons' timing riep een constante spanning op, en zo werd het werk een muzikale orgie die in een roes werd beleefd. (...) Hard en nietsontziend, rauw, ruig, barbaars, maar uitgevoerd door een perfecte machine: zo klonk de *Sacre* bij Jansons. Die perfecte machine was het Concertgebouworkest, dat onwaarschijnlijk goed speelde. Jansons vroeg om bijna onmogelijke versnellingen en felle accenten. En het orkest, dat aan zijn lippen hing, gaf het met een precisie die niet veel orkesten na zullen doen.

---

zaterdag 18 november tot maandag 4 december

Eind november reisde het orkest naar Azië voor een reeks concerten onder leiding van chef-dirigent Mariss Jansons. In Taiwan gaf het orkest twee concerten in de nationale concertzaal. Deze is samen met de nationale opera zaal gebouwd in 1975 op een groot plein ter ere van de toen net overleden Chang Kai-shek. Het concert op 21 november werd vertoond op een groot scherm op dit plein. Vanuit Taipei reisde het orkest naar Japan, waar het de historische stad Kyoto, Nagoya, Kurashiki, Tokorozawa en metropool Tokyo aandeed. In en rond de hoofdstad

speelde het orkest vier concerten in drie verschillende zalen waaronder Suntory Hall, de oudste concertzaal in de stad. Op het programma stonden onder meer de *Achtste symfonie* van Beethoven, de *Eerste symfonie* van Mahler, de *Negende symfonie* van Dvořák en *Le sacre du printemps* van Stravinsky. 10

Parallel aan deze concertreis naar Japan reisden een delegatie van het Amsterdams gemeentebestuur en de vertegenwoordigers van de Amsterdamse haven mee. Op deze wijze werd Amsterdam weer eens dubbel op de kaart gezet. De delegatie stond onder leiding van loco-burgemeester Lodewijk Asscher. Zoals gebruikelijk werden leden van het KCO en van de delegatie ontvangen in de residentie van de Nederlandse Ambassadeur in Japan, de heer Mr A.C.M. Hamer.

maandag 11 december

Op 11 december werd honorair gastdirigent Nikolaus Harnoncourt in Wenen benoemd tot Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw. Hij ontving deze onderscheiding uit handen van de Nederlandse Ambassadeur in Wenen, de heer De Visser, omwille van zijn bijdrage aan de Nederlandse cultuur en zijn invloed op het Nederlandse Muziekleven. Tijdens een bescheiden feestelijke bijeenkomst in de residentie van de Nederlandse Ambassadeur werd hem deze onderscheiding uitgereikt. In zijn dankwoord memoreerde hij zijn intense samenwerking met het orkest, hij dankte de leden van het KCO voor hun pioniersgeest en het vertrouwen dat zij hem in de loop der jaren geschonken hebben om zijn inzichten te verwezenlijken. Namens het KCO waren de directie-leden Jan Willem Loot en Sjoerd van den Berg aanwezig. 11

'Nritta' liever nóg een keer *Parool, 15 december*

Het resultaat is een kristalhelder geïnstrumenteerd stuk met een vorm die op een intuïtief niveau onmiddellijk te bevatten is en die, vooral in het Andantino sostenuto grote ontroering teweegbrengt. Waarom speelde het KCO dat prachtige, zelden of nooit uitgevoerde korte stuk niet twee keer?

Wiskundige composities weerklinken toch vloeiend *Trouw, 16 december*

Toch werkten ook Dutilleux en Lutoslawski met verworvenheden van hun muzikale tegenstanders. Voor het doorzien van het patroon achter de melodievorming (...) moet je op het conservatorium wiskunde als bijvak hebben gehad. (...) Maar ondanks het gestructureerde karakter van deze werken klonken ze onder de handen van de musici van het Concertgebouworkest spontaan en vloeiend.

donderdag 14 en vrijdag 15 december

Tachtig jaar geleden werd componist Ton de Leeuw geboren en tien jaar geleden overleed hij. Reden voor een dubbele herdenking. Het Koninklijk Concertgebouworkest speelde op donderdag 14 en vrijdag 15 december onder leiding van Ed Spanjaard in de serie Aanbevolen avontuur zijn *Nritta*, geïnspireerd door het ritme en de beweging van Indiase dans. In de inleidingen voorafgaand aan de concerten ging musicoloog Rokus de Groot in op de betekenis van componist, denker, docent en schrijver Ton de Leeuw. Henri Dutilleux werd dit jaar negentig. Het Koninklijk Concertgebouworkest heeft in de loop der tijd een bijzondere band met deze vooraanstaande Franse componist opgebouwd. In 1946 stond voor het eerst werk van hem op de lessenaars. Sindsdien is hij verschillende keren naar Amsterdam gekomen om concerten met zijn muziek bij te wonen, voor het laatst in april 2005. Ter ere van zijn negentigste verjaardag speelde het orkest op 14 en 15 december zijn *Tweede symfonie*. Deze symfonie heet 'Le Double', vanwege de opdeling van het orkest in een groot en een klein ensemble.

zaterdag 23 december

Op zaterdag 23 december nam orkestinspecteur Theo Berkhout, na een dienstverband van maar liefst 42 jaar, afscheid van het Koninklijk Concertgebouworkest. Al jong kwam hij in het Concertgebouw werken en hij klom in de loop der jaren op tot orkestinspecteur. Zo fungeerde hij jarenlang als 'bedrijfsleider' van het orkest en was hij de steun en toeverlaat van de orkestleden, bij concerten in Amsterdam, maar ook in het buitenland. Tijdens de receptie in de Spiegelzaal was er veel lof voor Theo en werd hij benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau. 12

maandag 25 december

De jaarlijkse Kerstmatinee, onder leiding van chef-dirigent Mariss Jansons, werd door de AVRO-radio in zijn geheel live uitgezonden. De AVRO-televisie zond alleen de *Negende symfonie* van Beethoven rechtstreeks uit. *Psalmus Hungaricus* van Kodály werd opgenomen voor latere uitzending. Het KCO is zeer verheugd dat er ook uit het buitenland weer belangstelling getoond is voor de Kerstmatinee: Arte zond de *Negende Symfonie* van Beethoven uit in Duitsland en Frankrijk op 30 december 2006.

Spannende 'Negende' als Kerstmatinee Telegraaf, 22 december

Maar in die 'sprekende' orkestklank krijgt de kleur de volle aandacht met een zorgvuldige dosering van lichte en donkere partijen. Wanneer na de enorme ritmische drive van het Scherzo in het langzame deel flink gas wordt teruggenomen, realiseert het orkest een prachtig zingende toon, ingehouden en toch vol expressie. Het stamelende en zoekende begin van de finale vormt de opmaat van een meesterlijk opgebouwde 'Ode an die Freude', zonder zelfs maar een spoor van bombast. Een opvallend theatraal accent komt van de solo-trompettist die boven aan de trap de tenor van repliek dient.

Kerstmatinee met 'de Negende' opwindend

Naardhallands Dagblad, 23 december

Dat gevoel hierbij iets bijzonders mee te maken wordt zeker in de hand gewerkt door Mariss Jansons, die ongetwijfeld voor een van de meest bevlogen interpretaties van dit werk zorgt in de geschiedenis van het Concertgebouw.

---

vrijdag 12 januari

Jongerenvereniging Entrée bestond 12,5 jaar en vierde dit met een kort concert met winnaars van het eigen Kamermuziekconcours. Aansluitend was er een feest, waarbij een groot aantal oud-Entrée-bestuursleden aanwezig was. Na afloop van het concert van het KCO in de Grote Zaal voegde ook een aantal jonge orkestleden zich bij dit gezelschap. Jongerenvereniging Entrée telt inmiddels 4.000 leden en is een belangrijke schakel tussen de diverse generaties. Daarnaast enthousiasmeert het Entréejongeren om voor € 5,- de concerten van het KCO bij te wonen.

donderdag 18 januari

Op donderdag 18 januari raasde er voor het eerst in jaren weer eens een heuse storm over Nederland. Het Koninklijk Concertgebouworkest zag zich genoodzaakt het abonnementsconcert van die avond te annuleren. Abonnementhouders en losse kaartkopers werd compensatie aangeboden. Het afgelasten van een concert brengt ook niet-materiële schade met zich mee waar geen compensatie voor is te geven. Velen hadden zich verheugd op de terugkeer van voormalig concertmeester Alexander Kerr in het *Vioolconcert* van Korngold en op de wereldpremière van *Turning Point* van Colin Matthews – niet in de laatste plaats vanwege de uitvoerende musici en de aanwezigheid van de componist zelf. Gelukkig kon het programma op vrijdagavond alsnog volledig en voor een extra volle zaal ten gehore worden gebracht. 13

maandag 15 t/m vrijdag 19 januari

In samenwerking met het Conservatorium van Amsterdam organiseerde het orkest een mini-residency rond Colin Matthews, om studenten de kans te bieden de componist en zijn werk beter te leren kennen.

Studenten woonden samen met de componist de repetities van het orkest bij en kregen een gastcollege van Matthews. Hij werkte ook mee aan de inleidingen voorafgaand aan het concert op 19 januari. Wat het KCO betreft stond Matthews verblijf in Amsterdam in het teken van de wereldpremière van *Turning Point* op 19 januari onder leiding van Markus Stenz. Op 24, 25 en 26 januari speelde het orkest zijn orkestratie van de Preludes van Debussy, wederom onder leiding van Markus Stenz. 14

Matthews maakt Debussy te Duits *Trouw, 26 januari*

Het arcadische, menuet-achtige middendeel met zijn lyrische strijkers klonk het bekoorlijkst, maar in de hoekdelen woelde de jonge Van Gilse dat het een aard had. Pauken, bekkens en koper volgens de Duitse schoolslag. Als onderstreping van heftige emoties, ongeveer zoals Colin Matthews in zijn mahleriaanse Debussy-bewerkingen.

Jansons zet nieuwe standaard neer *Luister, februari* | RCO Live

Laat me meteen met de deur in huis mogen vallen met de mededeling dat Mariss Jansons wat mij betreft de nieuwe standaard voor misschien wel de meest discutabele opera uit het 20ste-eeuwse repertoire heeft neergezet. Van de andere dvd-versies heeft deze Amsterdamse productie van Sjostakovitsj' *Lady Macbeth* van Mtsensk niets te vrezen. (...) Kortom, deze *Lady Macbeth* behoort tot het beste dat er bij De Nederlandse Opera te zien en te horen is geweest, dat nu in een keurig verzorgde dvd-uitgave, voorzien van Nederlandse ondertiteling, in de huiskamer genoten kan worden.

---

donderdag 1 februari

Op verzoek van chef-dirigent Mariss Jansons ontmoette hij na het concert op woensdag 31 januari 50 jongeren voor een Meet and Greet. De bijeenkomst, georganiseerd door Jongerenvereniging Entrée, werd van beide kanten enorm gewaardeerd. Jansons was, ondanks zijn drukke agenda en het concert vlak daarvoor, onvermoeibaar in het beantwoorden van de vele vragen.

woensdag 7 februari

Maar liefst 1300 leden van de Vereniging Vrienden van het Concertgebouw en het Koninklijk Concertgebouworkest woonden op woensdag 7 februari de repetitie bij. Deze service van de Vrienden wordt, gezien de grote belangstelling, zeer op prijs gesteld.

zaterdag 10 t/m maandag 19 februari

Het orkest reisde van 10 tot en met 19 februari met chef-dirigent Mariss Jansons langs de grote concertzalen van Europa. De tournee begon met twee concerten in Barbican Centre in Londen op 10 en 11 februari, daarna reisde het orkest door naar Brussel voor een concert op 12 februari in het Palais des Beaux-Arts. Op 13 februari volgde een concert in Théâtre des Champs-Élysées in Parijs en op 15 en 16 februari deed het orkest het Palau de la Música Catalana in Barcelona en het Lingotto/Auditorio Giovanni Agnelli in Turijn aan. Op 17 en 18 februari speelde het orkest in de Musikverein in Wenen.

Op het programma stonden de *Derde symfonie* van Schubert, de *Derde symfonie* van Bruckner, de *Ouverture 'Le carnaval romain'* van Berlioz, *La mer* van Debussy, de *Folk Songs* van Berio met mezzosopraan Elīna

Garanča, *La valse* van Ravel en de *Negende symfonie* 'Uit de nieuwe wereld' van Dvořák. De twee concerten in Londen werden opgenomen door BBC Radio 3 voor uitzending op 20 en 22 februari 2007.

Met name Mariss Jansons heeft een langdurige en intensieve relatie met Wenen. Hij studeerde er en dirigeerde met grote regelmaat de Wiener Philharmoniker. Meest bijzonder waren het Nieuwjaarsconcert 2006 dat onder zijn leiding stond en de opening van het carnavaleske Nieuwjaarsbal 'Ball der Philharmoniker' in 2007. Omwille van deze hechte band kreeg Jansons bij deze laatste gelegenheid uit handen van de burgemeester van Wenen, dr. Michael Häupl, het 'Goldenen Ehrenzeichen für Verdienste um das Land Wien' uitgereikt.

Vraiment royal! *Liberation – Parijs, 15 februari*

Sous la direction de son actuel directeur musical, le Letton Mariss Jansons, il offre un programme propre à séduire tous les publics. *L'ouverture du Carnaval romain* de Berlioz s'avère un choix idéal pour mettre en valeur un son riche, dru, brillant, sans rien de lourd ou de massif. On admire l'allant et la santé des cordes, la tendresse des bois – le cor anglais!

Miracle maker at work *Sunday Telegraph – Londen, 18 februari 2007*

Visits from the Royal Concertgebouw Orchestra and its chief conductor Mariss Jansons are unmissable, but the first of their two concerts at the Barbican last weekend, with an unforgettable performance of Bruckner's *Symphony No. 3*, was in another league altogether. (...) The last movement in particular was a triumph of cohesion, a blending of bucolic pastoral with some of the most audaciously athletic and

possessed music Bruckner ever wrote, with a peroration as unforced as it was apocalyptic. The Concertgebouw's playing embraced the sublime passion of Bruckner's sound world faultlessly, the string bathed in a Rembrandt-like half light, the subtly grained power of the brass disdaining the raucous blast that often justifies the criticism levelled against Bruckner that he orchestrated like an organist.

The happiest orchestra in the world *Harmonia Mundi – Londen, 18 februari*

Is there a happier symphony orchestra in the world? I doubt it. (...) Instead of luxuriating in the beauty of their collective sound or the perfection of their chording, its musicians are thoroughly, uniformly, and visibly engaged with the music and with their conductor. For his part, this un-showy, deeply musical maestro, whose baton technique is matchlessly clear and eloquent, produced interpretations that were both thoroughly prepared and ceaselessly surprising.

Er setzt auf wienerischen Charme *Kroner Zeitung – Wenen, 20 februari*

Jansons am Pult seiner fabelhaften Concertgebouw-Musiker: Da spürt man, dass sie ein Herz und eine Seele sind, wie Jansons jede Phrase mitatmet, wie er die Instrumentengruppen motiviert, Stimmen modelliert. Und vor allem wie er die spezifischen Farbenpaletten – die italienisch inspirierte des 18-jährigen Schubert wie die 'Wagnerische' Bruckners – zum Leuchten und Strahlen bringt. (...) Jubel, Bravogeschrei, eine Ovation!

maandag 5 maart

Maandag 5 maart werd onder grote belangstelling van de landelijke pers het nieuwe seizoen gepresenteerd tijdens een persconferentie. Algemeen directeur Jan Willem Loot en adjunct-directeur artistieke zaken Joel Ethan Fried verzorgden de toelichtingen op het seizoen. Mariss Jansons, op dat moment in München, gaf via een dvd-opname zijn visie op de plannen.

Daarnaast was de componist Marc-André Dalbavie aanwezig om zijn nieuwe compositie, die hij zal schrijven in opdracht van het KCO in het kader van het Messiaenproject in seizoen 2007-2008, toe te lichten. De voorzitter van Jongerenvereniging Entrée, Floris Don, gaf ook een korte toelichting op de aan het KCO gerelateerde plannen van de vereniging voor het komende seizoen. Studenten van de faculteit Muziekwetenschap van de Universiteit Utrecht woonden de persontmoeting bij in het kader van het vak Muziekjournalistiek. 15

dinsdag 6 maart

Op dinsdag 6 maart 2007 kreeg Bernard Haitink, eredirigent van het KCO, de Concertgebouw Prijs uitgereikt tijdens een feestelijk galadiner in de Grote Zaal van Het Concertgebouw. De Concertgebouw Prijs, die voor de derde keer werd uitgereikt, is bestemd voor een musicus die – of een ensemble dat – over een langere periode een belangrijke bijdrage heeft geleverd aan het artistieke profiel van Het Concertgebouw. Bernard Haitink en Het Concertgebouw zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Uiteraard vanwege Haitinks jarenlange verbintenis aan het Koninklijk Concertgebouworkest, maar ook door de vele andere activiteiten in Het Concertgebouw waar Haitink bij betrokken was.

Haitink doet nog altijd geregeld Het Concertgebouw aan met diverse toporkesten en leidt jaarlijks concerten bij het Koninklijk Concertgebouworkest. De Concertgebouw Prijs bestaat uit een plastiek naar een ontwerp van Evelyne Merckx die al ruim tien jaar de interieurarchitect van het Concertgebouw is. De laureaten worden na ontvangst van de prijs permanent vermeld op een plaquette in de gang nabij de solisten-trap van de Grote Zaal.

woensdag 7 maart

Op 7 maart organiseerde het KCO voor de vierde keer de tweejaarlijkse Ontmoetingsdag voor gepensioneerden en weduwen. Ditmaal kwam het gezelschap bij elkaar in het Muziekgebouw aan het IJ. Het orkest heeft 76 gepensioneerden en 26 weduwen van gepensioneerden, dus met een opkomst van 80 gasten was de organisatie zeer tevreden.

16

Het bewijst nog eens hoe belangrijk het is om orkest- en stafleden die decennia lang met veel toewijding deel van het KCO hebben uitgemaakt bij het orkest te blijven betrekken. Het programma bestond uit een welkomstborrel, een rondleiding door de directeur van het Muziekgebouw, Jan Wolff, en een lezing over de nieuwe media door de zakelijk leider/marketing manager van het KCO David Bazen. Tot slot werd een deel van de repetitie van het orkest bijgewoond en kon men in de pauze de orkestleden ontmoeten. 16

donderdag 8 en vrijdag 9 maart

Het orkest speelde deze week onder leiding van invaller Stefan Asbury de wereldpremière van een nieuw werk van Brett Dean op donderdag 8 maart in de Philharmonie in Keulen, en op vrijdag 9 maart in het Concertgebouw te Amsterdam. Brett Dean schreef zijn nieuwe werk – het vioolconcert *The Lost Art of Letter Writing* – in opdracht van de Kölner Philharmonie en het Filharmonisch Orkest van Stockholm, voor violist Frank Peter Zimmermann. 17

Grootmeester Lang Lang nadert perfectie in Beethoven-concert

Trouw, 16 maart

Salonen en het KCO hielden er in elk geval een warm pleidooi voor met althoboïste Ruth Visser in een fantastische hoofdrol; haar zwarte zwaan gleed majestueus door het donkere water dat Tuonela (het dodenrijk) omringt. Salonen beloofde haar met twee ferme zonen.

zondag 18 maart

Het Vriendenkrans Concours heeft zich in zijn bijna 60-jarige bestaan een vooraanstaande positie verworven als nationaal concours voor

17

jonge musici. Het staat open voor zowel solisten als kamermuziekensembles en voor alle categorieën muziekinstrumenten, inclusief zang. Het Concertgebouw N.V. heeft, gezien het unieke karakter en belang van het Vriendenkrans Concours voor gebouw en orkest, besloten de laureaten te vereeuwigen met een Eregalerij in de omloop van de Kleine Zaal. De Eregalerij is ontworpen door bureau Merckx + Girod en bestaat uit bronzen plaatjes waarin de namen van de laureaten en het bijbehorend concoursjaar zijn gegraveerd. Tijdens een bijzonder concert in een bomvolle Kleine Zaal werd op zondag 18 maart deze Eregalerij onthuld door burgemeester Job Cohen, beschermheer van het Vriendenkrans Concours. Voorafgaand aan de onthulling gaf een aantal oudwinnaars recitals. 18

zondag 18 en maandag 19 maart

Het koperensemble van het Koninklijk Concertgebouworkest participeerde op zondag 18 maart in de populaire serie Zondagochtendconcerten van de Stichting Comité voor het Concertgebouw. Het verzorgde een uniek concert in de Grote Zaal van het Concertgebouw te Amsterdam onder leiding van solotrombonist Ivan Meylemans. Ook werd de eerste cd van dit ensemble gepresenteerd, die verscheen op het label RCO Live. Maandagavond 19 maart speelde hetzelfde ensemble onder leiding van Ivan Meylemans, winnaar van de 'Prix de Salon', een speciaal gastoptreden in Theater Panama voor de leden van 'De Salon' ter gelegenheid van de presentatie van hun nieuwe cd. In 'De Salon' werken partners van vooraanstaande firma's (zogenaamde 'professionals') samen met het Koninklijk Concertgebouworkest. Deze partners ontmoeten elkaar regelmatig rond een serie bijzondere concerten met leden van het Koninklijk Concertgebouworkest. Dit initiatief wil jaar-

lijks een substantieel bedrag bijeenbrengen voor met name de jonge leden van het Koninklijk Concertgebouworkest, de uitreiking van de 'Prix de Salon' is daar onderdeel van. 19

Gustav Mahler Symfonie nr. 1 *Parool, 20 maart* | RCO Live

Wat de uitvoering van Jansons onder meer zo sterk maakt, is de bedachtzaamheid (de openingsmaten van het eerste deel zijn uitzonderlijk geheimzinnig) en het controleren van de spanning totdat er werkelijk geen houden meer aan is. Opmerkelijk is ook dat het orkest een iets omflooster klankarakteristiek heeft dan onder Chailly het geval was, wat gunstige effecten heeft op het melancholische in Mahlers muziek. Schitterende uitvoering. We zien uit naar de volgende.

zaterdag 24 maart

In de Kleine Zaal van het Concertgebouw vond in het bijzijn van burgemeester Job Cohen van Amsterdam de finale van het 58ste Vriendenkrans Concours plaats met vier finalisten. Harpiste Miriam Overlach won de Vriendenkrans. De overige finalisten deelden mee in de tien overige prijzen, van studiebeurs tot publieksprijs. 20

De jury bestond uit Jard van Nes, voorzitter (mezzosopraan/zang-pedagoog), Emily Beynon (solofluitiste KCO), Joel Ethan Fried (adjunct-directeur artistieke zaken KCO), Anneke Hogenstijn (adjunct-directeur artistieke zaken Het Concertgebouw), Roland Kieft (eindredactie Klassieke Muziek AVRO), Jörgen van Rijen (solutrombonist KCO), Henk Rubingh (aanvoerder tweede violen KCO), Jan Wijn (pianist, pianopedagoog).

Matthäus met 33 kinderstemmen *NRC-Handelsblad, 31 maart*

Sopraan Lydia Teuscher maakte met haar bijna instrumentaalklare geluid een hoogtepunt van *Aus Liebe*, dat met fluit en de hobo's van Alexei Ogrintchouk en Ruth Visser klonk als een volmaakt liefdeskwartet.

vrijdag 30 maart en zondag 1 april

Het Concertgebouworkest voerde in april 1891 voor het eerst de *Matthäus-Passion* uit, onder leiding van Julius Röntgen. Sinds 1809 werd hij ieder jaar uitgevoerd, en vanaf 1975 afgewisseld met om het jaar de *Johannes-Passion*. Dit jaar leidde Sir Roger Norrington de *Matthäus-Passion*, waarbij hij een grote rol inruimde voor het Nationaal Kinderkoor. Twee van de zes solisten moesten wegens ziekte op het laatste moment vervangen worden. De uitvoering op zondag 1 april werd, zoals gebruikelijk, rechtstreeks uitgezonden door de AVRO-radio.

Passion in de postkoets *Telegraaf, 2 april*

Afgezien van de soms wat al te bedaaide leiding van Norrington en enkele ondermaatse vocale solo's was het toch een indrukwekkende uitvoering. Dit was te danken aan de sterke bijdragen van het Groot Omroepkoor, het Nationaal Kinderkoor en het Nationaal Jongenskoor, maar vooral aan het orkestspel met briljante en enerverende solo's van onder anderen Alexei Ogrintchouk (hobo), Liviu Prunaru (viool) en Ralph Meulenbroeks (viola da gamba).

Matthäus Passion met grillig karakter *Noordhollands Dagblad, 2 april*

De 'nieuwe gezichten' binnen het orkest profileerden zich opvallend: hoboïst Alexei Ogrintchouk die alle lyrische facetten van Bach op buitengewone wijze etaleerde, fluitist Kersten McCall, die in de 'Aus Liebe' aria de sopraan deed verbleken en de concertmeester Liviu Prunaru die tastbare zachtheid liet horen in 'Erbarme dich'.

donderdag 5 april

Voor het televisieprogramma *Man bijt hond* van de NCRV werden op donderdag 22 maart tijdens de repetitie opnamen gemaakt van een man die verzot is op klassieke muziek en naar de repetitie van het orkest zat te luisteren. Daarnaast zijn er ook opnamen van hem gemaakt terwijl hij in de Grote Zaal oude bandopnamen van het orkest afspeelde op een aantal exemplaren uit zijn verzameling Grundig-bandrecorders. De aflevering waar het KCO in voorkwam werd uitgezonden op donderdag 5 april.

Pianist aan de vliegende trapeze *Telegraaf, 6 april*

De woensdagabonnees van het Concertgebouworkest staan niet bekend om hun uitbundigheid, maar deze keer stonden ze zowat op de

stoelen. Arcadi Volodos ontketende golven van enthousiasme in een van zijn paradepaarden: het *Derde pianoconcert* van Rachmaninov. (...) Waar het orkest zich niet hoeft te beperken tot de rol van zoemend achtergrondkoortje, geeft het beurtelings markant en subtiel weerwoord, prachtig sonoor en tegelijk bijzonder alert. Tegen het einde is het raadzaam de stoelriemen vast te maken. Dit zou wel eens een legendarische uitvoering kunnen blijken te zijn.

woensdag 11 april

De opname van de *Zevende symfonie* van Sjostakovitsj, onder leiding van chef-dirigent Mariss Jansons en uitgebracht op het label RCO Live, is door de lezers van BBC Music Magazine in de categorie 'Instrumental' uitgeroepen tot 'Best recording of the year 2006'. Op 11 april ging adjunct-directeur artistieke zaken Joel Ethan Fried naar Londen om de prijs is ontving te nemen. Via een dvd, geprojecteerd op scherm, sprak Mariss Jansons een dankwoord uit. 21

donderdag 12 april

Op donderdag 12 april 2007 was de repetitie onder leiding van Herbert Blomstedt openbaar, maar alleen toegankelijk voor leden van de Vereniging Vrienden van het Concertgebouw en het Koninklijk Concertgebouworkest. Er waren ongeveer 800 Vrienden aanwezig.

zondag 15 april

Het concert van zondag 15 april werd bijgewoond door Hare Majesteit de Koningin en haar gasten, de heer en mevrouw Wolfensohn. De heer Wolfensohn was jarenlang president van de Wereldbank, zelf een bezeten amateur-cellist en gedurende vele jaren voorzitter van het bestuur

van Carnegie Hall. Hij is bevriend met Yefim Bronfman. De gasten genoten van het concert en de ontvangst na afloop, hen aangeboden door de directie.

Even wennen aan Koopman *Parool, 19 april*

De wonderschone Krönungsmesse was moeiteloos de parel van de avond. Alleen al voor Mozarts toonzetting en Koopmans uitvoering van de woorden Et incarnatus est uit het Credo zou men vanavond, vrijdag of zondag naar het Concertgebouw moeten afreizen.

---

zaterdag 21 april

Op zaterdag 21 april vergaderde het bestuur van de Zwitserse Mengelbergstiftung in Sargans. Hierbij waren de twee Nederlandse bestuursleden, Frits Zwart (directeur van het Nederlands Muziek Instituut en Mengelbergkenner bij uitstek) en Sjoerd van den Berg (adjunct-directeur public relations KCO) aanwezig. De Chasa was het vakantiehuis van voormalig chef-dirigent Willem Mengelberg, dat hij naliet als zomerverblijf voor musici. Helaas is de Chasa reeds twee jaar gesloten voor bezoekers, deels door gebrek aan belangstelling van de doelgroepen en deels door gebrek aan financiële middelen. Het Bestuur heeft thans besloten de Chasa als vakantiehuis voor musici en andere belangstellenden voor de toekomst veilig te stellen door een aantal ingrijpende maatregelen door te voeren. Gestreefd wordt om de Chasa in de zomer van 2008 gedurende twee maanden open te stellen.

Mooi dromen met Mahler *Noordhollands Dagblad, 22 april* | RCO Live

Onder chef-dirigent Mariss Jansons haalt het orkest een klankwereld te voorschijn die de directe verbeelding lijkt te zijn van een wereld die

de componist in zijn zowel mooiste en gelukkigste als soms duistere dromen moet hebben gezien. Ze slepen de luisteraar mee in een groots muzikaal avontuur. De cd is opgenomen tijdens concerten in augustus. De spanning van het moment en de sublieme geluidskwaliteit geven deze cd extra glans.

woensdag 25 april

Op woensdagmiddag 25 april gaf het KCO een speciaal kinderconcert in samenwerking met Entrée, de vereniging voor jong publiek. Jaap van Zweden dirigeerde *Petroesjka* en de regisseur Margrith Vrenegoor had hier een bijzondere voorstelling met levensgrote poppen bij gemaakt. Uitgaande van *Petroesjka* was een indrukwekkend verhaal gemaakt over anders-zijn en de acceptatie daarvan, waarin hoofdpersoon Peter een autistische jongen was die verliefd werd. Naast een uitverkochte middagvoorstelling maakte het KCO de repetitie 's ochtends openbaar voor jongeren met een autistische stoornis. Ook zij luisterden en keken gefascineerd naar de verrichtingen van de dansers, de poppen en het fraai uitgelichte orkest. 22

zaterdag 28 april

Het op 28 april geplande Arenaconcert, initiatief van de Stichting Koninklijk Verbonden, ging niet door. Dit concert had het hoogtepunt moeten worden van het 'Koninklijk jaar/Royal Dutch' ter gelegenheid van het feit dat 200 jaar geleden voor het eerst het predicaat 'koninklijk' werd verleend door koning Lodewijk Napoleon. Naast een optreden van het KCO onder leiding van Jaap van Zweden lag het in de bedoeling dat meerdere Koninklijke muziekgezelschappen en koren hun medewerking zouden verlenen, dit alles in aanwezigheid van de Koninklijke familie.

dinsdag 1 t/m zondag 6 mei

In de eerste week van mei presenteerde een klein ensemble zich op verzoek van de American Friends (AF-RCO) in New York. De groep bestond uit Jan Kouwenhoven, Ronald Karten, Arno Piters, Johan van Iersel en Jeroen Bal met Emi Resnick als speciale 'New York born' gast. Oud-KCO-voorzitter Maarten van Veen en Gerard Jongerius (adjunct-directeur fondsenwerving) begeleidden de groep. Directe aanleiding was het jaarlijks benefietdiner, dat dit keer werd gehouden in de Broad Street Ballroom, op een steenworp van Wall Street. Er waren meer dan 25 gasten aanwezig, waaronder ambassadeur Kröner, die zich opnieuw een grote fan van het orkest toonde. Naast het optreden tijdens het benefietdiner gaf het ensemble ook andere concerten, openbare repetities, masterclasses en workshops. De masterclasses waren mede mogelijk gemaakt door het Donald Blakeslee Fund for masterclasses,

24

in het leven geroepen als een eerbetoon aan de voormalige tubaïst van het KCO, de uit Amerika afkomstige Donald Blakeslee. 23

maandag 7 mei

Op de jaarlijkse Gouden Gilde bijeenkomst, ditmaal op maandag 7 mei, kreeg de Academie van het KCO bijzondere aandacht, en hebben de net afgestudeerde academiestudenten zich gepresenteerd. Directe aanleiding was het vijfjarig bestaan van de Academie. Uit de grote belangstelling voor deze avond bleek weer eens de grote betrokkenheid van leden van het Gouden Gilde bij het KCO. Hoornist Pieter Hunfeld en violiste Sanne Hunfeld kregen een openbare les van eerste hoornist Jasper de Waal. Een fascinerend kijkje in de keuken van het KCO. Vervolgens verrasten Sanne Hunfeld, Marta Hernando, Atie Aarts, Adeline Salles en oud-studente Laura van der Stoep de aanwezigen met een sprankelende uitvoering van enkele delen uit *Theme and Variations for flute and string quartet* van Amy Beach. Afgemeten aan de enthousiaste reacties van het aanwezige publiek was ook dit jaar de Gouden Gilde Soirée een groot succes en de waardering voor mentoren en studenten van de Academie groot. 24

25

donderdag 10 mei

Vijf studenten hebben dit seizoen de KCO-academie succesvol afgerond. Marta Hernando, Adeline Salles, Sanne Hunfeld, Atie Aarts en Pieter Hunfeld ontvingen op donderdag 10 mei uit handen van adjunct-directeur Joel Ethan Fried een certificaat. De Academie van het Koninklijk Concertgebouworkest, waarvan de begeleiding in handen is van hoorniste Sharon St. Onge, biedt begaafde jonge musici de mogelijkheid een individueel begeleide orkestrale leergang te volgen bij het Konink-

lijk Concertgebouworkest. Deze leergang beslaat een periode van vier à vijf maanden waarin studenten tien tot twaalf concertprogramma's meedoen (concerten en repetities). Academiestudenten ontvangen onderwijs en persoonlijke begeleiding in het orkestspel door leden van het KCO. Tevens krijgen zij privé-les van een van de aanvoerders. 25

dinsdag 17 mei

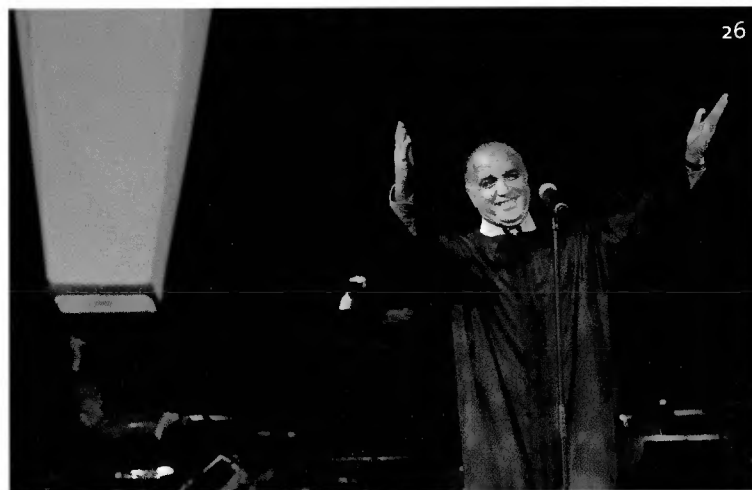
Na het succes van SOUK, Dutch Moroccan Music and Dance Experience van 11 september 2005, bracht Entrée, in samenwerking met Holland Symfonia en Move Your World een nieuwe editie van SOUK uit. De bezoekers werden op 17 mei 2007 verrast door een kleurrijke samenstelling van cultuur en kunstuitingen, die zowel in de Grote Zaal als in de foyers eromheen plaats vond. Het podium van de Grote Zaal werd gedeeld door talrijke artiesten, zowel van Arabische als van Nederlandse afkomst. Traditionele acts, popartiesten, poëzie en dans wisselden elkaar af en inspireerden tijdens het concertgedeelte.

Jazzpianist Michiel Borstlap zorgde voor de muzikale rode draad in het geheel. Na het concertgedeelte ging het feest door in de foyers rondom de Grote Zaal. Daar bruiste het van de vele activiteiten, georganiseerd door diverse jongerenorganisaties. Zo waren er onder andere een modeshow, een restaurant en de Marokko Lounge. Door de samenwerking tussen de vele organisaties ontstond een unieke sfeer in het Concertgebouw. Even leek men zich op een echte Arabische markt te bevinden. Die sfeer werd nog eens versterkt door de aankleding. Die werd verzorgd door 10 opkomende kunstenaars van Kunstenaars & Co. Zij zorgden ervoor dat de bezoekers zich voor een avond in een andere wereld wanen. 26

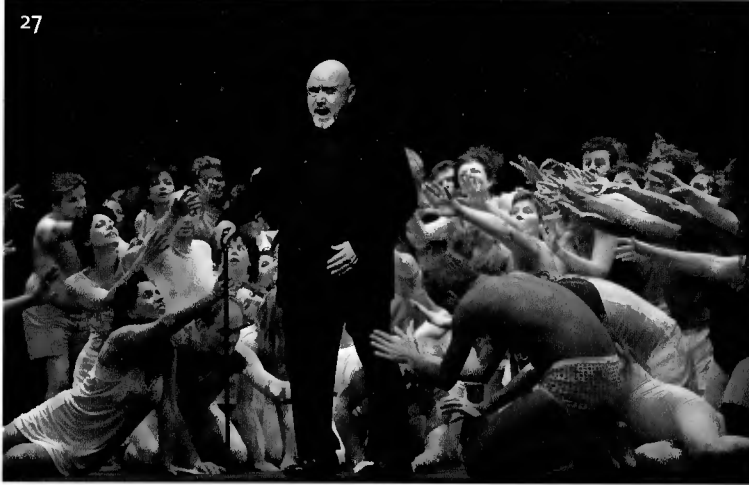

26

53

26

vrijdag 18 mei t/m zaterdag 9 juni

In mei en begin juni was het KCO te gast bij De Nederlandse Opera, met *Die Gezeichneten* van Franz Schreker. Na de succesvolle productie van Korngolds *Die tote Stadt* in 2005 was dit de tweede grote expressionistische opera die onder leiding van Ingo Metzmacher werd opgevoerd. Was Korngolds opera vervuld van weelderige, troostrijke melodieën, bij Schreker draait het in al zijn opera's om de zeggingskracht van klank. 27

Een orgiastische, apocalyptische, bloederige hellevaart

NRC-Handelsblad, 21 mei

Chef-dirigent Ingo Metzmacher van de Opera staat hier voor het Koninklijk Concertgebouworkest, dat zich laat beluisteren als het uitzonderlijk competente multistilistische opera-orkest dat Riccardo Chailly in 2004 achterliet. Een betere muzikale uitvoering lijkt onmogelijk.

De 'Vier Tondichtingen' naar schilderijen van de Zwitserse kunstenaar

Noordhollands Dagblad, 29 mei

Arnold Böcklin in de zetting van Max Reger kreeg van dirigent Metzmacher maximale diepgang. De talrijke pikante samenspelelementen werden door het Concertgebouworkest vakkundig aangepakt. En zo werd dit een openbaring van vaak ver weg gestopte kleuren.

Mahler – Symphony No. 1 | RCO-live *The Sunday Times, 3 juni*

The poised perfection at the beginning of the opening movement, when the world hesitantly turns its face to the sun, bears all the hallmarks of vintage Jansons. The impeccable control he exercises there is replicated at every moment of the work, concentrating what can sometimes seem like a piece of unruly expansiveness into an intense, fervent experience.

Jansons diept eigenheid Wagemans mooi uit *NRC-Handelsblad 9 juni*

Jansons diepte de contrasten en subtiel kantelende grenzen tussen lieflijk getinkel en de daarachter opduikende boosaardigheden mooi uit. (...) Jansons' kracht is dat hij door zijn gevoel voor helderheid en sfeer ook hier boeit. (...) Stravinsky's *Vuurvogel-suite* bood daarna precies het expliciete en programmatische spektakel waarnaar het product van de drie voorafgaande stukken deed verlangen: bloedstollend spannend vanaf de eerste basinzet, met ongemeen felle zweepslagen in een briljante, ritmisch messcherpe helledans en een breed uitgemeten finale.

zondag 10 juni

Voor de 'young professionals' van de Stichting Donateurs KCO, verenigd in 'De Salon', werd ten besluit van het seizoen 2006/2007 een muzikale picknick georganiseerd op een particulier landgoed in 's-Graveland. Partners en kinderen van de leden waren ook van harte welkom. Tijdens de lunch musiceerde een ensemble bestaande uit leden van het Koninklijk Concertgebouworkest. De kinderen werden in het omringende bos beziggehouden met een speurtocht en bakten later hun eigen poffertjes. Een heerlijk zomers en ontspannen besluit van dit seizoen. 28

Jansons sluit wat bleke avond af met een krachtig eresaluut

Volkskrant, 11 juni

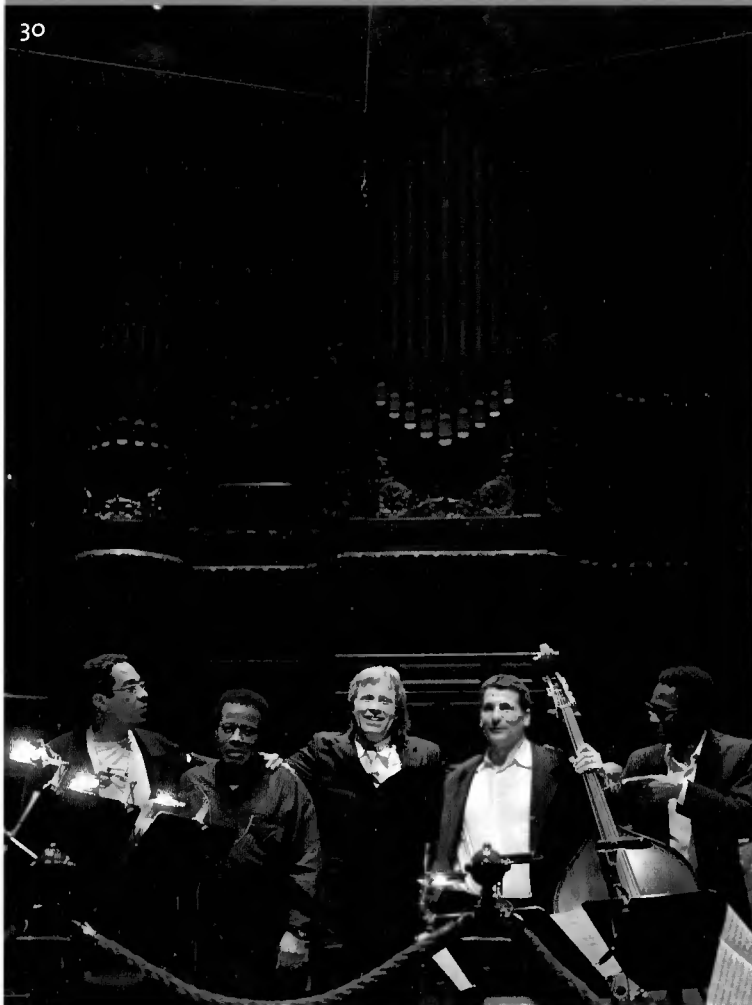
Tot hij de *Vuurvogel* van Stravinsky in adembenemende vlucht door de Grote Zaal liet zwenken. Een krachtiger eresaluut aan zijn onlangs overleden kameraad Mstislav Rostropovitsj had Mariss Jansons niet kunnen bedenken.

donderdag 14 juni

Het succesvolle project Sjostakovitsj+ uit het voorjaar van 2006 heeft tastbare herinneringen nagelaten in de vorm van de cd-opname van de *Zevende symfonie* en de dvd van de opera *Lady Macbeth van Mtsensk*, beide onder leiding van Mariss Jansons. De opnamen zijn inmiddels meermaals onderscheiden en op 14 juni werd voor beide ook een Edison uitgereikt. Voor de cd werden orkest en dirigent onderscheiden, in het geval van de dvd werd de onderscheiding toegekend voor de operaproductie. De uitreiking van de Edison Klassiek 2007 vond plaats tijdens een gala in de Ridderzaal in Den Haag en werd live op televisie uitgezonden van 20.50 tot 21.50 uur. De Edison voor de *Zevende symfonie*

werd tijdens het concert van 14 juni in het Concertgebouw uitgereikt door wethouder Carolien Gehrels. Jan Kouwenhoven, voorzitter van de Vereniging 'Het Concertgebouworkest', nam de Edison namens het orkest in ontvangst. 29

zaterdag 16 juni

In het radioprogramma *Een Goedemorgen met ...* van de Tros met als presentator Stichtingsbestuurslid Aukelien van Hoytema was op zaterdag 16 juni adjunct-directeur Joel Ethan Fried te gast. Een bekende Nederlander presenteert in dit programma van 9.00 tot 11.00 uur zijn of haar keuze uit de klassieke muziek. De gast laat door middel van de muziek een beeld van zichzelf zien.

dinsdag 19 juni

Op dinsdag 19 juni organiseerden orkestleden Fred Pot en Paul Peter Spiering het jaarlijkse tennistoernooi, ditmaal bij ATVD in Diemen. Bij 26^e streden 31 fanatieke deelnemers in drie poules om de beker en de eer. Met een heel geslaagde middag als gevolg.

donderdag 21 en vrijdag 22 juni

Als onderdeel van het Holland Festival bracht het orkest op 21 en 22 juni een programma waarbij verschillende raakvlakken tussen hedendaagse jazz en symfonische muziek werden afgetast. Voor de eerste maal speelde het orkest daarbij de suite *Black, Brown and Beige* van Duke Ellington, een van de belangrijkste werken uit de historie van de symfonische jazz. Aan twee hedendaagse componisten, de Nederlander Guus Janssen en de Duitser Moritz Eggert had het orkest opdracht gegeven om in een nieuwe compositie uitdrukking te geven aan hun

ideeën over jazz en symfonische muziek. Dit resulteerde in de wereldpremières Janssens *Dutch Mambo* en van Eggerts *Number Nine VI: A Bigger Splash*. Na de pauze werkte het orkest samen met het befaamde kwartet van jazzlegende Wayne Shorter. 30

vrijdag 22 juni

Op vrijdag 22 juni werd in de Solistenfoyer van het Concertgebouw afscheid genomen van drie zeer gewaardeerde collega's, te weten de hoboïst Jan Spronk (29 jaar in dienst), de cellist Hans Vader (maar liefst 40 jaar in dienst) en de trombonist Ivan Meylemans. Jan en Hans verlieten het orkest in verband met de pensioengerechtigde leeftijd en Ivan gaat zich volledig richten op zijn dirigentencarrière, die steeds meer serieuze contouren gaat aannemen. 31

vrijdag 29 en zaterdag 30 juni

Tot slot van het seizoen reisde het KCO voor de tweede keer in zijn geschiedenis naar Istanbul voor twee concerten in het kader van het vijfendertigste internationale muziekfestival in het Convention Centre. Het orkest speelde twee programma's met muziek van Wagner, Mozart, Brahms, Beethoven en Stravinsky. Bij het eerste concert soleerde pianiste Mitsuko Uchida. Een waardige afsluiting van een prachtig seizoen. 32

Telegraaf, 25 juni

Met alleen het orkest deed Stenz het overigens voortreffelijk in een oude, in de jaren zeventig opnieuw georkestreerde, suite van Duke Ellington. Het Concertgebouworkest bleek echt te kunnen swingen onder zijn leiding en alle solo's waren raak en opmerkelijk goed getroffen jazzy van karakter.

Kerstmatinee, 25 december 2006.

bijlagen

Beschermvrouwe	Orkest		Cello
H.K.H. Prinses Máxima der Nederlanden	Eerste viool	Paul Peter Spiering	Godfried Hoogeveen
Dirigenten	Vesko Eschkenazy, <i>concertmeester</i> Liviu Prunaru, <i>concertmeester</i>	Arndt Auhagen	Gregor Horsch
Mariss Jansons, <i>chef-dirigent</i>	Tjeerd Top	Kirsti Goedhart	Johan van Iersel
Bernard Haitink, <i>eredirigent</i>	Marijn Mijnders	Annebeth Webb	Wim Straesser
Riccardo Chailly, <i>conductor emeritus</i>	Ursula Schoch	Petra van de Vlasakker	Fred Pot
Nikolaus Harnoncourt, <i>honorair gastdirigent</i>	Marleen Asberg	Herre Halbertsma	Chris van Balen
Stichtingsbestuur	Keiko Iwata-Takahashi	Marc de Groot	Fred Edelen
De heer drs. R.W.P. Reibestein, <i>voorzitter</i>	Robert Waterman	Cleora Waterman-Keeler	Hans Vader
De heer drs. T. de Swaan, <i>penningmeester</i>	Janke Tamminga	Monica Grosman	Edith Neuman
Mevrouw drs. H. d' Ancona	Tomoko Kurita	Mirte de Kok	Yke Viersen
De heer mr. J.M. Boll	Henriëtte Luytjes	Eke van Spiegel	Arthur Oomens
Mevrouw K. Goedhart	Borika van den Booren	Altviool	Daniël Esser
Prof. dr. R. de Groot	Tony Rous	Ken Hakii	Sophie Adam
Mevrouw drs. A.C. van Hoytema- van der Beugel	Christian van Eggelen	Michael Gieler	Sophie Adam
De heer J.A. Kouwenhoven	Maaïke Aarts	Gert Jan Leuverink	Christian Hacker
De heer R.F. Krämer	Nienke van Rijn	Peter Sokole	Contrabas
De heer P.J.H.M. Luijten	Junko Naito	Roland Krämer	Thomas Braendstrup
De heer M. Tilmant	Richard Lazar	Guus Jeukendrup	Jan Wolfs
Directieleden	Benjamin Peled	Jeroen Quint	Mariëtta Feltkamp
Mr. Jan Willem Loot, <i>algemeen directeur</i>	Tweede viool	Pieter Roosenschoon	Ruud Bastiaanse
Sjoerd G.A.M. van den Berg, <i>adjunct-directeur public relations</i>	Henk Rubingh	Jeroen Woudstra	Folkert Rosing
Dr. Joel Ethan Fried, <i>adjunct-directeur artistieke zaken</i>	Caroline Strumphler	Eva Smit	Guibert Vrijens
Gerard Jongerius, <i>adjunct-directeur fondsenwerving</i>	Susanne Jaspers	Eric van der Wel	Rob Dirksen
	Josef Malkin	Ferdinand Hügel	Carol Harte
	Angela Davis	Edith van Moergastel	Frits Schutter
	Anna de Vey Mestdagh	Yoko Kanamaru	Fluit
		Vincent Peters	Emily Beynon
			Kersten McCall

Herman van Kogelenberg
Piccolo
Vincent Cortvrint
Hobo
Alexei Ogrintchouk
Jan Spronk
Nicoline Alt
Jan Kouwenhoven
Althobo
Ruth Visser
Klarinet
Jacques Meertens
Arno Piters
Hein Wiedijk
Basklarinet
Davide Lattuada
Fagot
Ronald Karten
Gustavo Núñez
Jos de Lange
Helma van den Brink
Contrafagot
Guus Dral
Hoorn
Jacob Slagter
Jasper de Waal
Fons Verspaandonk
Jaap van der Vliet
Peter Steinmann
Sharon St. Onge

Paulien Weierink-Goossen
Trompet
Frits Damrow
Peter Masseurs
Hans Alting
Bert Langenkamp
Theo Wolters
Trombone
Ivan Meylemans
Jörgen van Rijen
Nico Schippers
Bart Claessens
Bastrombone
Raymond Munnecom
Tuba
Perry Hoogendijk
Pauken
Marinus Komst
Nick Woud
Slagwerk
Herman Rieken
Gustavo Gimeno
Jan Pustjens
Harp
Petra van der Heide
Gerda Ockers
[= beiden zijn aanvoerder

Stafleden

Algemene Zaken
Mr. Jan Willem Loot,
algemeen directeur
Karin van Wouw
Jacques van der Hulst
Artistieke Zaken
Dr. Joel Ethan Fried, *adjunct-directeur*
Drs. Mark van Dongen
Marieke Kimman / Mieke Bleeker
Drs. Marloes Biermans
Planning / Productie
Drs. Hans Ferwerda
Judith de Boer
Orkestinspectie
Theo Berkhout / Carlo de Wild
Harriët van Uden
Muziekbibliotheek
Douwe Zuidema
Marianne Butijn
Podiumstaf
Johan van Maaren
Jan Ummels
Frans van der Starre
Public Relations
Sjoerd van den Berg,
adjunct-directeur
Marian van den Beuken
Hélène Blokker
Charat Graafland

Marketing/Sales/Sponsorcoördinatie
Drs. David Bazen
Drs. Marieke Mulder
Sander Plas
Personeel en Organisatie
Erma de Boer
Financiële Administratie
Hans Ekker
Carolina Eschweiler-Kreeft
Mieke de Louwer-van der Genugten
Jacques Koekoek
Frank Ekker / Charat Graafland
Tourneezaken
Else Broekman
Marieke Dennissen
Donateurs/Fondsenwerving
Gerard Jongerius, *adjunct-directeur*
Tanneke Alpherts
Hanna Philips-de Man
Vrienden-/Entréesecretariaat
Herman Paardekooper
Trix Endhoven-Brouwer
Annet de Nijs-Leijns
Eefje Rabelink
Anneke Traudes-Dijkman
Redactiesecretariaat Preludium
Drs. Janneke Boeser
Drs. Karin van Ingen Schenau /
Marloes Biermans

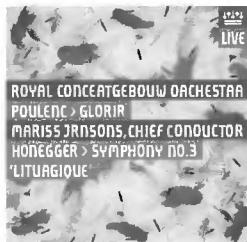
internationale activiteiten

bijlage 2

Het Koninklijk Concertgebouworkest verzorgde in het seizoen 2006/2007 de volgende concerten in het buitenland:

datum	land	plaats	zaal	dirigent
30 augustus	Duitsland	Lübeck	Musik- und Kongresshalle	Mariss Jansons
31 augustus	Oostenrijk	Salzburg	Grosses Festspielhaus	Mariss Jansons
5-7 september	Zwitserland	Luzern	Kultur- und Kongresszentrum	Mariss Jansons
8 september	Hongarije	Boedapest	Palace of Arts	Mariss Jansons
10 september	Duitsland	Keulen	Philharmonie	Mariss Jansons
11 september	Duitsland	Berlijn	Philharmonie	Mariss Jansons
22 september	Duitsland	Bonn	Beethovenhalle	Jukka-Pekka Saraste
9 november	Duitsland	Frankfurt	Alte Oper	Bernard Haitink
10 november	Oostenrijk	Wenen	Musikverein	Bernard Haitink
22-23 november	Taiwan	Taipei	National Chiang Kai Shek Concert Hall	Mariss Jansons
25 november	Japan	Kyoto	Kyoto Concert Hall	Mariss Jansons
26 november	Japan	Nagoya	Aichi Prefectural Art Theater	Mariss Jansons
27 november	Japan	Kurashiki	Shimin Kaikan	Mariss Jansons
28 november	Japan	Tokorozawa	Civic Cultural Center	Mariss Jansons
30 november	Japan	Tokyo	Suntory Hall	Mariss Jansons
1-3 december	Japan	Tokyo	Bunka Kaikan / Muza Kawasaki Symphony Hall / Suntory Hall	Mariss Jansons
10-11 februari	Engeland	Londen	Barbican Centre	Mariss Jansons
12 februari	België	Brussel	Palais des Beaux-Arts	Mariss Jansons
13 februari	Frankrijk	Parijs	Théâtre des Champs-Élysées	Mariss Jansons
15 februari	Spanje	Barcelona	Palao de la Musica	Mariss Jansons
16 februari	Italië	Turijn	Lingotto/Auditorio Giovanni Agnelli	Mariss Jansons
17-18 februari	Oostenrijk	Wenen	Musikverein	Mariss Jansons
8 maart	Duitsland	Keulen	Philharmonie	Daniel Harding
31 mei	Frankrijk	Parijs	Cité de la musique	Ingo Metzmacher
29-30 juni	Turkije	Istanbul	Convention Centre	Mariss Jansons

MEESLEPENDE LIVE-OPNAMEN VAN HET KONINKLIJK CONCERTGEBOUWORKEST NU VERKRIJGBAAR OP RCO LIVE

te koop in de platenwinkel, bij het Vrienden Trefpunt in het Concertgebouw of via de webshop op

WWW.CONCERTGEBOUWORKEST.NL

bezoekersaantallen

bijlage 3

	2004 - 2005	2005 - 2006	2006 - 2007
totaal aantal concerten / operavoorstellingen	126	133	131
waarvan gratis concerten	13	11	11
totaal aantal bezoekers betaalde concerten	204.580	225.345	221.581
gemiddeld aantal bezoekers per concert	1810	1847	1855
totaal aantal bezoekers gratis concerten	22.200	20.750	28.750

aantal verkochte kaarten en zaalbezetting in %

	2004 - 2005		2005 - 2006		2006 - 2007	
abonnementsconcerten	concerten	kaarten / bezetting %	concerten	kaarten / bezetting %	concerten	kaarten / bezetting %
Serie A	8	11.168 / 71%	8	13.348 / 85%	8	/ 81%
Serie Ado	5	5760 / 59%	7	10.841 / 79%	4	/ 73%
Serie A + Ado	13	19.928 / 66%	15	24.162 / 82%	12	/ 79%
Series Bwo + Bdo	24	45.137 / 96%	24	45.001 / 96%	24	/ 96%
Serie D	7	13.015 / 98%	8	13.796 / 88%	8	/ 87%
Serie E	7	13.447 / 96%	7	13.408 / 98%	7	/ 97%
Serie Z	8	15.038 / 96%	8	15.167 / 97%	8	/ 95%
gemiddeld per concert		1.757 / 90%		1.799 / 92%		1.788 / 91%
totaal concerten	59	103.679	62	111.534	59	105.495

aantal verkochte kaarten en zaalbezetting bij overige concerten

	2004 - 2005	2005 - 2006	2006 - 2007
aantal extra concerten Amsterdam	13	14	13*
aantal bezoekers	23.194	20.708	23.012
gemiddeld per concert	1.657	1.480	1.770
bezettingspercentage	84%	75%	90%
aantal operavoorstellingen Amsterdam	7	9	8
aantal bezoekers	10.920	13.500	12.000
aantal besloten concerten Amsterdam	3	3	3
aantal bezoekers	5.962	6.023	5.824
aantal concerten elders Nederland	4**	5	2
aantal bezoekers	6.325	8.750	3.450
aantal concerten Buitenland	26	26	33
aantal bezoekers	55.500	60.330	69.050

* inclusief twee oorcolleges en twee filmbegeleidingen met beperkte zaalcapaciteit

** inclusief Westergasfabriek Amsterdam

Ieden van het Gouden Gilde per juni 2007

bijlage 4

Alfa Delta Compendium
De heer P.G. Afferink en de heer J.P.F. Sjoukes
Amsterdam-Kruseman
De heer drs. E. Asscher
De heer mr. C.B. Baard
Ted en Christine Baijings
De heer en mevrouw J.M. Balm
Mevrouw M.G.W. Balster
De heer mr. F.A.W. Bannier
Mevrouw J.B.L. Bannier en de heer mr. A.A. Meurer
Mevrouw J.K. von Bartheld-ter Borg
Nathalie en Edwin van de Beek-Aalbers
De heer en mevrouw van de Beek-Bomgaars
De heer H.F. Op de Beek
Jonkheer en mevrouw Beelaerts van Blokland-Kraijenhoff
De heer en mevrouw Van Beest-Blaauw
De heer en mevrouw Bekouw-Ellis
Belport Familienstiftung
Baron en barones Bentinck van Schoonheten-Elink
Schuurman
Mevrouw mr. A. Arnoldina van Berge
Treeske Blase
Mevrouw A. de Bock-Asscher
Stichting Boerboom den Daas
Mevrouw M.A.M. Boer-ten Hagen
Pieter J. Bogaers
De heer en mevrouw Bol-Castendijk
De heer en mevrouw Bol-Kruseman
De heer en mevrouw Booster-Brinkhorst
Mevrouw H.N.L. Boreel-van Rlemsdijk
De heer drs. F. Bos
De heer en mevrouw ten Bosch-Blase
De heer H. Boukes Fleurbaay
Mevrouw C.M.J. Brian
De heer en mevrouw Brentjens-Berkelmans
De heer en mevrouw van den Broëcke-Roos
De heer en mevrouw Broekers-Knol
The honorable Charles N. Brower
De heer en mevrouw J.J.Th. Brugman
De heer en mevrouw De Bruin-Heijn

De heer en mevrouw Burgers-Kroon
De heer en mevrouw Buurke-Kruseman
De heer en mevrouw Buwalda
M.A.O.C. Gravin van Bylandt Stichting
De heer drs. A.J.M.M. Van Cleef
Barones Collot d'Escury-Ledeboer
De heer en mevrouw J.H. Coops
Mevrouw R. Coronel-Reiss
Mevrouw drs. M. Couperus
De heer M.L.G. van Dael
Mevrouw J.E. van Dantzig-van Tienhoven
De heer en mevrouw Delprat-Tromp
Mevrouw G.J.M. Derksen
De heer en mevrouw van Deth-Ruys
De heer mr. C.J.E. Dijk
Mevrouw J. Dijkgraaf
De heer J.L. Docter
Mevrouw E.C.H.M. ten Doesschate-Wertwijn
De heer en mevrouw J. Doets-Kluit
Loes en Egbert Dommering-van Rongen
De heer en mevrouw Doodeheefver-Phillips
Mevrouw M.G.J. Douqué-Hooghiemstra
De heer en mevrouw van Duinen-Noordenbos
De heer en mevrouw Den Dulk-Kijlstra
De heer en mevrouw P.J. van Dun
Sonja Dwinger-van der Sluis
De heer Ir. Hans van Egmond
Mevrouw M. Esser-Bigot
Mevrouw J.V. Esser-Zaman
Mevrouw mr. D.C.C. van Everdingen en de heer A.E.D.M. van Thiel
Mevrouw M.F. Fentener van Vlissingen
De heer en mevrouw Franssen-van den Berg
De heer en mevrouw H. Franssen
De heer en mevrouw Frese-Schreinemacher
Mevrouw H.T.G. von der Gablentz-Blanche
Koelensmid
Mevrouw mr. M.B. Geeris-Vehmeyer
De heer mr. P. van de Geijn
Mevrouw P.M. Gerritsma-Hogeweg
De heer mr. M.J.E.G. de Gier

Theodoor Gillissen Bankiers N.V.
Mevrouw M.J. Glasz-Koerts
Pauline Glazener
De heer en mevrouw de Goederen-van Litsenburg
Mevrouw A.M. Goosen-Doppeide
Onno Greiner
De heer en mevrouw Groenteman-Blederman
Annelies en Klaus Groot
Mr Paul de Gruyter Stichting
De heer en mevrouw Guépin-Cath
Mevrouw M. ten Haaf-Wetzlar
Hans van Haaps
De heer en mevrouw Hagenbeek-Schneidinger
De heer B. Haitink
De heer en mevrouw Han-Crebolder
De heer en mevrouw Hardenberg-S'Jacob
De heer A.Ph.J. de Haseth Möller
De heer mr. R.R. Hazewinkel
De heer en mevrouw de Heer-van Waalen
Rob en Frances Hendriks-van der Weljden
De heer drs. W.C. Hermans
Mevrouw E. Hertzdahl
Mevrouw drs. C.M.L. Hijmans van den Bergh
Lodewijk en Diana Hijmans van den Bergh-Loudon
De heer G.E.W. van Hille
Stichting Hilwis
De heer mr. P.A.E.M. Hochtin Boes
De heer en mevrouw Hoeffelman-van der Linde
Mevrouw K. Hoff
De heer en mevrouw Hofland-Bos
De heer en mevrouw d'Hollisy-van Rappard
Mevrouw E.J.M. Horbach
Kees ter Horst
De heer dr. S. van Houten
De heer en mevrouw Huibregtssen-Wilton
De heer en mevrouw Hulzer-Wisse
Tora en Bono Hylkema
De heer en mevrouw Idenburg-de Savornin Lohman
De heer en mevrouw P.J. van der Jagt-de Haan
De heer drs. J.H.C. Jansen en mevrouw J.A.S. Jansen-Coppens

De heer en mevrouw Jensema-de Jongh
De heer M.C.C. de Jong
De heer en mevrouw De Jongh-de Bols
Menno Jonker en Frits Spangenberg
Kay en Michiel Josephus Jitta
Mevrouw I.S. Kaars Sypsteyn-Vossenaar
De heer en mevrouw Kalff-Götzen
De heer en mevrouw Kalff-Koopmans
De heer en mevrouw Kamp-Heldring
De heer Ir. H.J. van de Kamp
Mr. and Mrs. Douglas Kane
Stichting Douglas Kane Fonds
Jonkheer mr. J.D. en mevrouw van Karnebeek-van Roijen
Mevrouw mr. Y.E. Kastein
KBC Securities Nederland N.V.
De heer en mevrouw Keljzer-Veenstra
De heer en mevrouw Kels-van Aller
De heer en mevrouw Kenter-Borgman
Kerckhoff Adviseurs
De heer en mevrouw Ket-van Steenberg
Stichting K.F. Hein Fonds
Mevrouw C.H. Kingma-Gorter
De heer mr. Ph.C. Kleyn van Willigen
De heer en mevrouw A.F. Knappert
De heer en mevrouw Knol-Ljungberg
De heer en mevrouw Koemans-van Nieuwkerk
De heer en mevrouw J.E. Koenders
De heer en mevrouw Kohnstamm-Bodenhausen
De heer mr. E.F.M. Kok
De heer mr. E.D.J. van de Kooij
De heer R.G.W. Kooljman
De heer A.P.J. Koomen en mevrouw C.M.L. Koomen-de Wit
De heren R.C. en D.R. Koomen de Groot
De heer en mevrouw J.C. Koster
De heer en mevrouw Koster-Herz
Mevrouw drs. R.D. Krantz-Hintzen
Joost Ch.L. Kuijper
Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Amsterdam
De heer professor dr W.A.M. van der Kwast

Thieu en Trees Lam	De heer en mevrouw Ort-Thal Larsen	De heer en mevrouw Schipper-Hofman	De heer en mevrouw Terwogt-van Asbeck
Jonkheer en mevrouw Laman Trip-van Asperen de Boer	Mevrouw M.W. de Peijper-Pieksma Babs Persoons	De heer en mevrouw van Schipstal-Vroom De heer F. Schomper	De heer en mevrouw Thate-Verloop Ferry Theunisse
Anton en Marianne van der Lande	De heer en mevrouw Peters-Asberg	De heer en mevrouw van der Schoot-van Voorst	Stichting Thurkownfonds
De heer D.T. Le Fort	Mevrouw mr. A.M. Prins-Jansen	De heer en mevrouw Schreuders-Bais	De heer en mevrouw W.J.M. Thywissen
De heer en mevrouw van Lede-Quarlés van Lifford	De heer en mevrouw Prior-Russel	Mevrouw dr. E.J. Schreve-Brinkman	De heer en mevrouw Tjepkema-Simmer
I.m. Oscar van Leer	Mevrouw G. Rahusen-Ankersmit Peter Rauwerda	Mevrouw M.I.W. Schutte RA	De heer G. J. Turk
De heer en mevrouw Lenterman-van Diemen	Mevrouw M.L. Reesink en de heer Q.A.M. Olsthoorn	De heer mr. S.F. Schütz	Bert en Maria Twaalfhoven
De heer en mevrouw M.A. Lewis	De heer en mevrouw Reibestein-van der Brug	De heer drs P.F. Segaar	De heer en mevrouw van Veen-Viëtor
De heer en mevrouw Lindenbergh-Sluis	Mevrouw Th. Reinink-Jordaan	De heer en mevrouw Selmeijer-van Piggelen	De heer en mevrouw Verloop-Güicher
Mevrouw I.E.E. van Lippe-Blesterfeld	De heer W. Rekveit	De heer en mevrouw van Setten-de Bruin	De heer en mevrouw Vermaas-Oliver
De heer en mevrouw van Lith-Dumont	Ribbink van den Hoek Familiestichting	Mevrouw S.E. Sibinga Mulder-Veenhuizen	Mevrouw J.M. de Vilder-van der Lande
De heer en mevrouw van Litsenburg-van Royen	De heer en mevrouw Ribourdouille-Bakker	Mevrouw C.J. Siegmann	Frän Visscher
De heer mr. J.W. Loot	De heer J.P.M. Richter en mevrouw B.P. Schuurman	De heer en mevrouw Sigmond-Verhelst	De heer en mevrouw Vlek-Peek
De heer en mevrouw Lugt-Rethans	Truus und Gerrit van Riemsdijk Stiftung	De heer A.J. Simons	De heer en mevrouw Volkers-Bonkes
Stichting Mahler VIII	Mevrouw P. Röell-Heering	Baron en barones Sirtema van Grovestins-Hasseley	De heer mr. T.H. van Voorst Vader
De heer en mevrouw J. Manheim	Mevrouw M.J.J. Röell-Kessler	Kirchner	De heer en mevrouw de Vreeze-Oostvogel
De heer en mevrouw De Mare	De heer en mevrouw de Roever-van Stalborch	De heer R.C. Slagboom	Vereniging Vrienden van het Concertgebouw
De heer R. Markus	De heer en mevrouw de Rogaar-Burlage	Mevrouw Y. Sloos-Alandt	en het Koninklijk Concertgebouworkest
De heer en mevrouw van Marle-Crommelyn	De heer en mevrouw Rogaar-Schreuder	Donata Smit-Ernsting	De heer professor dr. Jhr. de Vries
Stichting Elise Mathilde Fonds	De heer en mevrouw W. de Rooij	De heer en mevrouw Snoeck-Duymaer van Twist	Kees de Vries
De heer en mevrouw G.A. May	De heer en mevrouw Woord-Avis	Albert-Jan van Soelen	Mevrouw T. Vrieze-de Haan
Mazars Paardekooper Hoffman	De heer en mevrouw Roos-Buinse	De heer en mevrouw Soetekouw-Koelwijjn	Hans Vroom en Kathrin Köllen
De heer en mevrouw Ter Meulen-de Ruijter	De heer en mevrouw Rote-de Raad	De heer en mevrouw Somerwil-Ayrton	Stichting VSB Fonds
De heer en mevrouw Mispelbiom Beijer-Graafland	De heer H.M. Roukema	Hans Speth en Yasuko Speth-Okumura	Mevrouw J.H.J. Vuursteen-Prong
Jonkheer en mevrouw Mock-de Bruyn	De heer ir. O.H.A. van Royen	De heer en mevrouw Staartjes-Mosler	De heer en mevrouw Wajer-Koot
De heer en mevrouw Moienschot-Philips	Mevrouw R. Ruding-Hekking	Victor en Oscar Staartjes	De heer en mevrouw Weck-van den Assem
Montaigne bv	De heer mr. J.W.M. Russeil	De heer R. Starreveld	Cees en Elise Wessels
Mevrouw E.R. Mosler-Reiss	De heer mr. Ch.W. le Rütte	De heer en mevrouw dr P. Stevens	Maud en Willem Wiarda-Hansen
De heer en mevrouw Muller-Bergsma	De heer J.B. Samsom	Willem Stevens	De heer en mevrouw Wijnand-de Jong
De heer en mevrouw Muller-van de Leuw	De heer en mevrouw Samsom-Schalekamp	Stichting De Stichtse Werf	De heer en mevrouw de Witt Wijnen-Jansen
Stichting Mundo Crastino Mellori	Jonkheer en mevrouw Sandberg-Praetorius	De heer en mevrouw Stomps-Schokking	Schoonhoven
De heer en mevrouw Munnig Schmidt-Neubauer	Mevrouw J.C. van de Sande Bakhuyzen-de Marez Oyens	De heer en mevrouw Storm-Boender	Mevrouw I.A.C.M. Witterman-van Meerwijk
Mevrouw L.M. Nanning	De heer en mevrouw Sanders-ten Holte	Mevrouw H. Strauss-Ricardo	Jonkheer en mevrouw van der Wyck-Wolf
De heer mr. Th.A. van Nierop	Mevrouw mr E.J. van Schaardenburg-Louwe Kooljmans	De heer en mevrouw Stuurman-de Groot	Martine J. Zoethout en René Vetkamp
De heer A.F. Nijkerk	De heer en mevrouw van Schalk-Collijn	Mevrouw drs M. van Suchtelen-van Hattum	De heer en mevrouw Zuidam-van Middelkoop
Lauren en Richard Nijkerk	Miep Schalekamp-Kruseman	De heer P. de Swaan	Jaap van Zweden
Eveline Nikkels	Mevrouw A.C. Schendstok-Stradmeijer	Mienke Swarttouw-Schaberg	
Hotel Okura	De heer W.E. Scherpenhuijzen Rom	De heer en mevrouw Sweets-Schroeders	
De heer en mevrouw van Oordt-Jones	Mevrouw C.N. Schipper-Maarse	I.m. de heer mr. B.B. Tabingh Suermond	
De heer M.G.G. Oostvogel		Jonkheer mr. J.R.E. Teding van Berkhout	

En een groot aantal leden van het Gouden Gilde dat anoniem wenst te blijven.

"De essentie van muziek staat niet in de noten".

Mahler

Aan de eenvoud waarmee Mahler het wezen van muziek heeft geformuleerd nemen veel musici een voorbeeld. Ook Philips streeft naar eenvoud en maakt geavanceerde technologie toegankelijk. Zo bent u in de gelegenheid om ervan te genieten. Het is eigenlijk vanzelfsprekend.

Op weg naar eenvoud, www.philips.com/simplicity.

PHILIPS
sense and simplicity

ING SPONSOR VAN HET KONINKLIJK CONCERTGEBOUWORKEST

Klassieke klanken in moderne tijden

ING

Genieten van een meesterwerk

Niet alleen in Amsterdam, maar ook in de rest van Nederland en ver over de landsgrenzen staat het Koninklijk Concertgebouw-
orkest garant voor meesterlijke uitvoering. n. Of het nu gaat om intieme kamermuziek of een vioolconcert vol passie, met dit
wereldberoemde orkest is het voor iedereen genieten. Nuon is dan ook bijzonder trots daar als sponsor aan bij te dragen.

Altijd **NUON**

*Het Koninklijk Concertgebouworkest dankt zijn sponsors voor hun ruimhartige ondersteuning.
Hun bijdrage komt ten goede aan de versterking van het artistieke beleid van het orkest.*

Hoofdsponsors

PHILIPS

Sponsors

ALLEN & OVERY

DE BRAUW
BLACKSTONE
WESTBROEK

Stibbe

Tevens dank aan de subsidiënten voor de basisfinanciering van het Koninklijk Concertgebouworkest

Gemeente Amsterdam

ONDER
NCSIM
LTUUR
N313M
SCHAP

Colofon

Samenstelling en coördinatie

Sjoerd van den Berg en Marian van den Beuken

Grafisch ontwerp

Atelier René Knip en Olga Scholten

Lithografie en druk

Calff & Meischke Amsterdam

Fotografie

Ronald Knapp

Simon van Boxtel

A. T. Schaefer

Marco Borggreve

Edison Stichting

ANP-foto

W. van der Randen

Eric Veenhuizen

A. T. Schäfer

Amsterdam, augustus 2007

CONCERTGEBOUWORKEST SEIZOENSVERSLAG 06/0

